

PHONG HOA

TRA NGÀY THỨ SÁU

DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUAN MAI

DIRECTEUR NGUYEN TUONG TAM

ADMINISTRATEUR
PHAM HUU NINH

TU SÁCH GIA-ĐÌNH

Kỳ trước, tôi đã bàn chúng ta nên gây lấy một tủ sách gia-đình để khuyến khích các nhà văn, các nhà mỹ thuật, các nhà xuất bản và các nhà ăn lột.

Tôi không đi xa quá mà nói bạo như một người bạn tôi rằng dân nước nào có biết tiêu hoang thì thương mại, kỹ nghệ nước ấy mới chóng phát đạt, tuy tôi vẫn tin câu đó là có lý (Trong thời kinh tế khó khăn này, ta hãy tạm xếp câu trăm ngôn ấy vào ngăn ký ức.)

Song về vấn đề soạn sách thì chẳng bao giờ ta nên tiếc sự khuyến khích, vì trong phạm vi ấy, ta còn kém cỏi quá, kém cỏi hơn hết các nước có một nền văn chương riêng.

Vả sách cũng chưa đến nỗi là những sa sỉ phẩm. Quyền sách in thật đẹp của mình đắt lắm giá chỉ hơn một đồng bạc là cùng.

Đó là về phầu đọc giả.

Còn về phần nhà xuất bản?

Kêu gào, mong mỗi quốc dân khuyến khích, hay trách oán quốc dân không ham đọc sách, mà mình cứ mãi mãi theo lẽ xưa đem in quàng, in què những sách không đọc được thì phỏng có ích gì?

Tôi xin thú thực: Phần nhiều những cuốn sách bày bán ở ngăn tủ hồ lớn của mấy hàng sách thập cẩm kia, tôi thoáng trông thấy đã mất hết thú đọc sách rồi. Sách thì mỏng, bìa thì vẽ rỗng, vẽ phượng, giấy thì xấu, in thì bần, thật không có một li một tí gì gọi là mỹ thuật nữa. Ấy là chưa kể về văn chương đấy. Vả những sách ấy, ai còn can đảm dám đọc nữa mà biết văn chương hay hay dở.

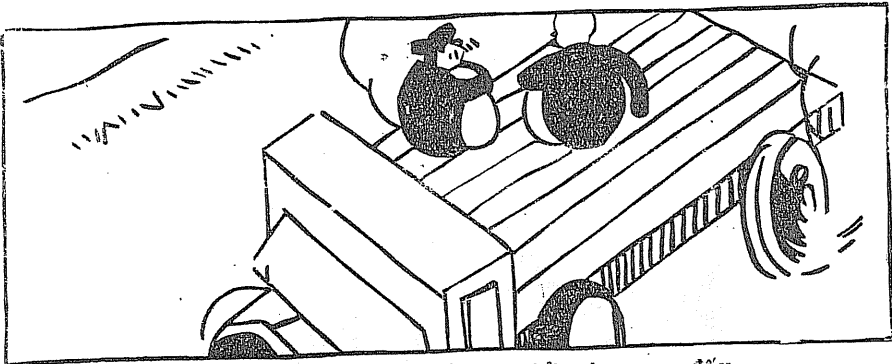
Muốn người ta đọc văn của mình thì sách mình phải sạch sẽ dễ trông. Một nhà xuất bản trình bày một cuốn sách lằng nhằng, liti nhiti là rất vô lễ đối với đọc giả.

Sách in có mỹ thuật còn được cái lợi này, mà không phải lợi nhỏ đối với cá nhân, nhưng lợi (Xem tiếp r ang

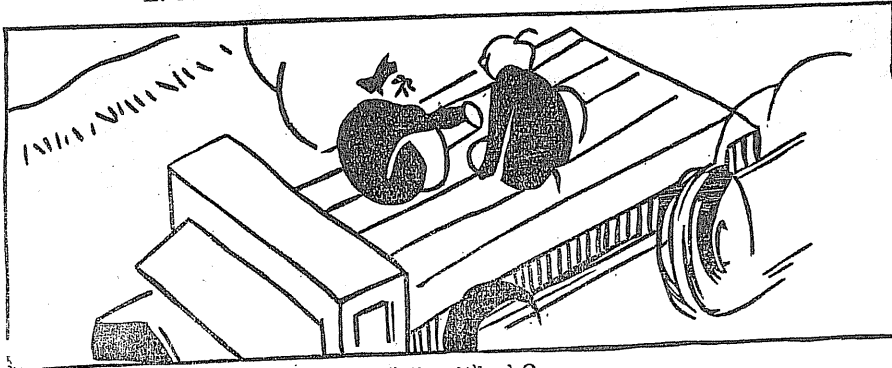

SỐ ĐÀO HOA

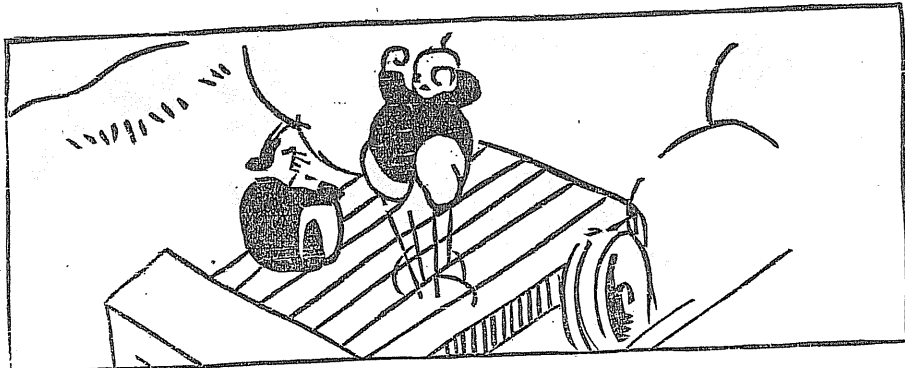
của KHÁI HƯNG

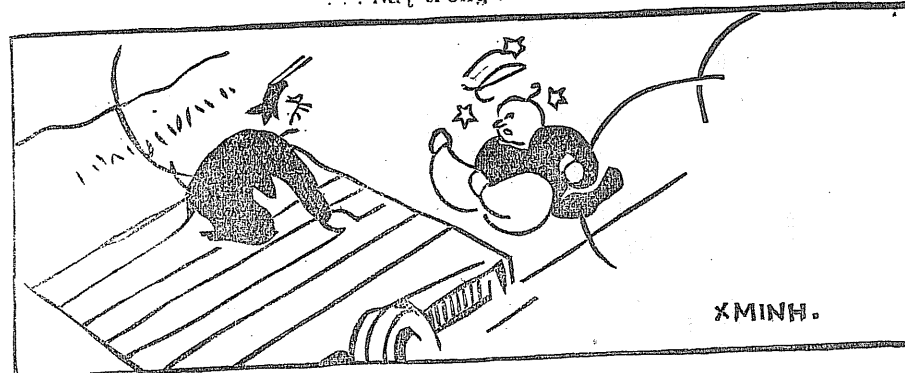
L. T. — Chú Xà béo thể, đồ chú nhảy được xa đấy.

Xà Xà --Nề gì ? ...

... Này trông ...

X MINH.

TỦ SÁCH GIA-ĐÌNH

(Tiếp theo)

rất lớn đối với tiền đồ văn sản nước nhà. Trên tôi có nói ta nên có một tủ sách gia-đình. Trong tủ sách, chắc là ta chỉ kén chọn mà bày những sách đẹp. Vậy thì in đẹp là cách tiêu thụ được những sách có ích mà số đông độc giả chưa cho là cần.

Thí dụ, hiện thời độc giả chỉ thích xem tiểu thuyết. Nếu không chơi sách thì họ chỉ mua tiểu thuyết, mà các nhà xuất bản cầu lợi chỉ xuất bán tiểu thuyết. Còn nhiều sách về sử ký,

địa dư, khoa học, triết học, v.v. không ai dám soạn, dám in.

Nhưng khi, vì sự in đẹp, ta đã gây nên cái thú chơi sách, ta đã làm cho độc giả thích chơi sách như thích chơi đồ sứ tàu, thì gặp sách quý (hãy nói quý về hình thức đã) tất họ phải mua mà bày vào tủ kính, dù quyền sách ấy họ chưa muốn đọc ngay, dù quyền sách ấy bàn về triết lý hay luân lý, về một vấn đề hơi gay go cho bộ óc họ.

Ta đừng sợ họ không đọc. Họ đã bày vào tủ thì một ngày kia, thế nào họ cũng sẽ đọc — hay khi nào họ cần khảo cứu đến những điều có trong các cuốn

Tên phố

Nói đến danh hiệu người, tôi lại nhớ đến tên phố. Trước kia, ta vẫn được nghe câu.

Hanoi 36 phố phường.

Cho nên tìm chỗ ở người quen cũng dễ dàng. Đến bây giờ, thành phố mở rộng, phố xá càng nhiều, nên sinh ra lắm tên lạ: nào Pescadore, nào Chancelme, nào Duvillier, nào Luro, v.v. thật là tiện, tiện cho những người. . . biết chữ tây. Còn đi xe tay thật không biết lối nào mà dò nữa, có khi ở nhà đi ra, quên mất đường, thì đành là nhịn đói, không làm sao mà về được nữa. Phụ xe chịu chết mà đến các thầy cảnh sát làm bạn cũng ngắc ngư nổi.

Tờ di chúc của một nhà độc tài

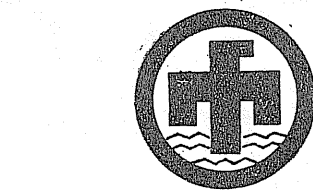
ÔNG Mustapha Kemal, người anh hùng cứu quốc của nước Thổ-nhĩ-kỳ, đã làm cho nước ấy đương uơn hèn, khốn khổ ở trong những hủ tục cũ kỹ, giầy lên thành một cường quốc văn minh, có một tờ di-chức mà gần đây, chính phủ Thổ-nhĩ-kỳ đã công bố. Đại khái tờ chúc thư đó nói không nên khôi phục đế chế, phải trừ tuyệt đảng cộng sản, và trong lúc kinh tế khủng hoảng, không nên vay của nước ngoài. Tất cả nhân dân

sách ấy, tất họ sẽ phải mò đến. Thế là nhờ về sự in đẹp mà ta lưu hành được trong dân gian những sách có ích mà ta đương phản nản rằng quốc dân không ham đọc.

Hình thức và tinh thần phải đi đôi. Câu ấy đã nhiều lần tôi nói đến.

Về việc xuất bản sách, tôi xin nhắc lại câu ấy một lần nữa.

Nhị-Linh

...T U

đều phải lo nghĩ đến sự chiến tranh và trong đám quân nhân không được ai ứng cử tổng thống...

Những điều ông ta nhận đều có lý cả, nhất là lúc ông ta dặn sau khi ông ta mất, bao nhiêu tượng đồng phải đập đi hết, và cấm không cho đúc một cái tượng nào mới khác nữa....

Trong các giống vật, chỉ có loài người với loài công là ưa khoe mẽ, nên lúc sống có làm được cái nhà lâu to, lúc chết cũng muốn để lại chút di tích, sợ người đời sau không biết, cho rằng đã có ta ăn và ngủ ở đời này. Ông Kemal, trái lại, muốn không còn hình ảnh ông ta nữa, ông đã hơn loài người được một tí.

Ông Vĩnh với báo Sài-thành

NHÂN một hôm ông Vĩnh giở chứng, bàn về lý tưởng.

Tôi bảo ông ta giở chứng, vì mỗi ngày, ông chỉ lấy sự lịch-duyet của ông mà bàn về những sự thiết thực. Bàn về lý tưởng, ông bảo tiếng annam không đủ chữ để dịch cho đúng những tiếng thuộc về lý tưởng tây phương. Tỉ dụ như tiếng «liberté» mà ta dịch là tự do, «égalité» mà ta dịch là bình-đẳng, «fraternité» mà ta dịch là đồng-bào.

Theo ông, dịch như thế là sao lắm. Tự do, theo ta là muốn làm gì thì làm, giọc ngang trời đất như Từ-Hải cũng được. Bình đẳng lại có nghĩa là vô trật tự, vô giai cấp, vô

ĐƯƠNG IN

10) GIỚI NƯỚC NGƯỜI CỦA TỬ MỖ (TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)
Có sửa chữa lại và thêm nhiều bài không đăng trong Phong Hóa

20) GÁNH HÀNG HOA CỦA KHÁI HƯNG VÀ NHẤT LINH (TỰ LỰC VĂN ĐOÀN)
Có sửa chữa lại rất nhiều,

30) ĐẸP (Mùa Hè 1934) CỦA CÁT-TƯỜNG VÀ CÁC BẠN: TÔ-NGỌC-VÂN, LÊ-PHỒ, TRẦN-QUANG-TRẦN TỨC NGYM

Nói về mọi vẻ đẹp, có nhiều tranh ảnh rất đẹp, in giấy thượng hạng.

Nhà xuất bản
ĐỜI NAY
XUẤT BẢN

NGƯỜI CÓ BỆNH BẠCH-ĐỎI HA

Nên dùng thuốc BÀ-ĐÀ SƠN-QUÂN-TÂN là thuốc phát-mình trị bệnh tử-cung và Bạch-đới hạ. Người có bệnh ồm-áp trong mình lâu năm chảy thàng, đau trắng răng dạ dưới, huyết trắng ra đầm-dề có dây có nhợ, lẫn mủ lẫn máu, mười người dùng rồi đều được lành bệnh không sai một.

Cách trị bệnh khác hơn thuốc khác trị cho trong tử-cung hết đau thì hết ra huyết trắng, chỉ uống một lần mà bệnh hết tuyệt, chạng phải như các phương thuốc khác thấy bạch đới ra nhiều, uống cho cầm lại, nghỉ thuốc ít ngày thì bệnh trở lại, uống thuốc hết tiền mà bệnh không khỏi.

Quý cô, quý bà ai là người có bệnh, xin dùng thử một lần mới thấy rõ, thuốc này đã trị chạng biết bao nhiêu bệnh đau tử-cung và bạch-đới hạ, lâu năm chảy thàng, làm cho tắt đường sinh-dục, dùng thuốc này bệnh hết dứt, sau sẽ có thai nghén.

Vì vậy chạng biết bao nhiêu bức thư khen tặng. Đàn bà có thai, đàn bà mới sinh-để bị đau tử-cung và bạch-đới ra nhiều uống cũng hiệu nghiệm.

Mỗi hộp 1 \$ 00, uống làm 5 ngày

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC PHÒNG (Thudaumôt) — Chủ-nhân Y-học-sĩ Võ-văn-Vân bào-chế

Có bán tại: HANOI: Nguyễn-văn-Đức Aux Galeries Indochinoises, YÊN-BAI: Maison Phúc-Thọ, THAI-BINH: Maison Phúc-Lai, THANH-HOÀ: Gi-Long -dược -phòng

NHỎ ĐẾN LỚN

kỷ luật, ở câu «cao hạ bình đẳng». Chữ huynh đệ đáng lẽ phải thay chữ «đồng bào» mới đúng.

Ấy vậy mà Sài-thành họa báo đồ cho ông là sử trí một cách vô lương tâm. Rõ tội nghiệp cho ông Vĩnh thì thôi!

Tự do, bình đẳng, đồng bào hay huynh-đệ, tự nó có nghĩa gì đâu, ta phải định nghĩa nó cho nó mới được. Mà nghĩa nó đã định rồi, thì can chi mà phải bàn tán: nhưng nếu thế thì làm gì báo . . . mới lại thêm được một bài, làm gì báo Sài-thành có dịp báo ông Vĩnh là vô lương-tâm!

Học con khướu. . .

VĂN-Học tạp chí giao này ghét cay, ghét đắng người Annam. Bao nhiêu tính xấu, đề hèn, khôn khô, khôn nạn, ông cử Trạc với bọn đồng chí của ông đều cho là của riêng của dân tộc Việt-Nam, ma độ nào, ông cho là con rồng, cháu tiên!

Làm gì mà đến nỗi như vậy? Chắc các ông ăn phải cái gì không tiêu rồi. Ông T. H. thì nói:

«Mà phải, mình cái gì cũng thua thiên-hạ hết: nói về học thì người ta nào triết học, nào khoa học, nào chính trị học, nào kinh tế học, mà mình trừ cái học con khướu, con vẹt, nào có cái gì. . .»

«Cái học con khướu, con vẹt» là cái học gì, vậy nhỉ? Chắc nó cũng giống cái học con mèo, con chó, con bò, con lợn ỉn-ỉn, con ngựa long-nhông. . .

Bắt chước...

Nói lời ông T. H., ông M. N. bảo dân Annam hay bắt chước một cách nô lệ. Hãy nghe ông giảng giải:

« . . . Thí dụ, như người tàu họ bày ra những trò du hí: tài bàn, tứ sắc, phán thán, thăng quan. Người mình há lại không đủ sáng tạo được một cái trò du hí riêng, mà mấy mươi đời nay, cứ thấy người ta tài bàn, mình cũng tài bàn, người ta tứ sắc, mình cũng tứ sắc, người ta phán thán, mình cũng phán thán, người ta thăng quan, mình cũng thăng quan, không từng có giờ được một cái trò chơi đặc sắc của con rồng, cháu tiên.»

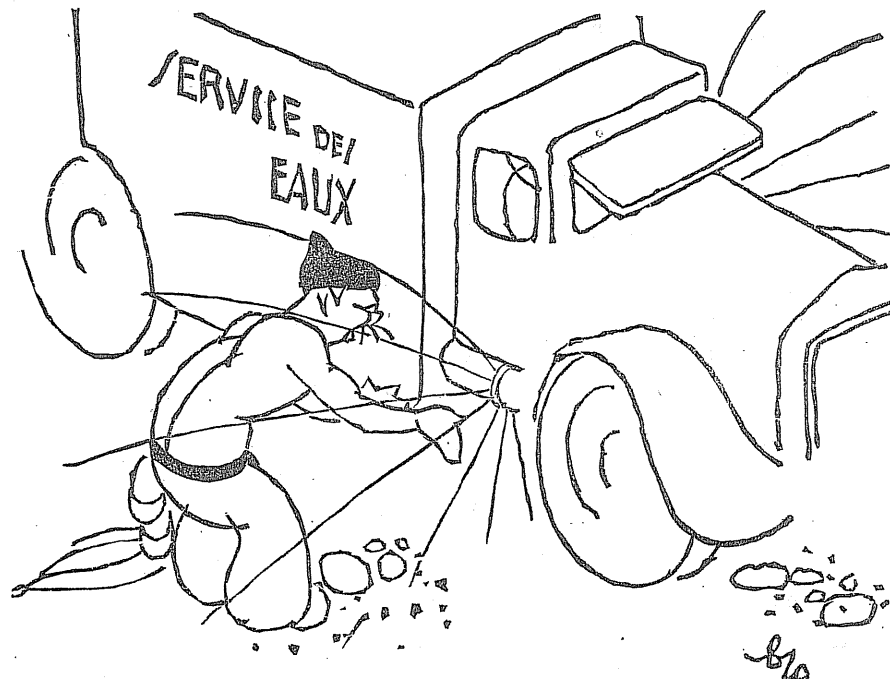
Chỉ lý lắm! Nhưng ông quên mất, không kể đến lỗ tôm là cái trò du hí tàu không có, mà là món chơi quốc túy, theo ông Nguyễn-văn-Vĩnh. Nếu ông cho lỗ tôm còn phải dùng đến bài của tàu, thì mời ông về nhà quê đánh cờ «chân chó», có tính cách annam đặc.

Mỹ nhân gà

Đã là cái loa thì cốt là đề che đậy. Ấy thế mà không — Kỳ nào, báo Loa cũng phải in ảnh một, hai mỹ nhân, nghĩa là Loa bảo là mỹ nhân — đề phôi cho thiên hạ dòm dỏ. Mồm rộng đến mang tai, răng vầu, cằm lẹm ... đều là mỹ nhân cả — nếu vậy thì con dỏ, con vú em, chúng nó cũng là mỹ nhân hết, nhất là chúng nó lại mặc, xin lỗi, . . . mặc váy.

Nhưng ở đời vẫn vậy, răng vầu, cằm lẹm mà vẫn cho là đẹp, là nồn nà, là cái váy dup lại cứ tưởng mình là cái váy lĩnh.

Thảo nào cứ rao hàng mãi!

L. T. — Đi từ nhà quê ra, nóng bức cả người, tiện đây ta tắm một keo chơi.

Giọng văn loa . . .

Đã một lần, báo Loa nhận khéo mình là cái váy.

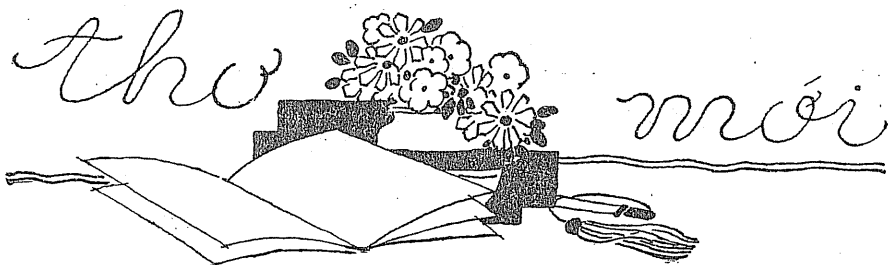
Từ đây đến nay, bọn ông Bùi-xuân-Học ngày ngày thổi mãi. Sẵn được

đàn gà mà Tú Mỡ cho là tốt mã, dài đuôi, các ông cứ soán lấy. Đàn gà ấy là bọn vú sữa nuôi bọn các ông, nếu ai đụng đến họ là các ông sẵn tay áo, trợn mắt, ra tay gìn giữ lấy cơ đồ.

Còn nhớ Tú Mỡ dạo nào vịnh anh những mỹ nhân gà lỏa lồ trên mặt báo Loa, các ông súm sít lại giờ những giọng văn... loa ra công kích. Từ ngày thôi, các ông vẫn ngấm ngấm mang một khối . . . hận, đến nay mới thấy phát ra. Nhân bài khóc «cô Phụ-nữ» của Tú Mỡ, báo Loa nhả bóng, nhả gió rằng có giới khóc, lên Cổng treo, phu đòn họ mượn làm đầu cai cho những đám vô cổ để cho thiên hạ si-sờ: đẩy con trai!

Văn công kích mà viết lối văn. . . loa được đến thế thì thật chỉ có báo Loa. Làm người lễ độ, nhã nhặn thì dễ, chứ chửi người theo lối phu chợ đã mấy ai có cái gan ấy: họa chăng chỉ có bọn phu chợ.

Từ-Lý

THÂN TÀN, MA DẠI

— Tôi muốn hát những bài ca thảm-thiết

Như những tiếng kêu than của người đời rét,

Troàng đêm đông mưa gió lạnh lùng, Khấp bốn bề yên lặng vắng không;

— Tôi muốn rú những trẻ con còi-cút Không chốn nương thân không người

Suốt đêm khuya đợi mẹ mãi không về, Ngủ đã say, còn thồn thừ trong cơn mê;

— Tôi muốn an-ủi những người nghèo khổ,

Thiếu-não, bơ-vơ, không họ hàng nhà cửa.

Họa lời ca, tôi muốn được cây đàn Điện xa đưa, không dám thăm, ái-ân,

Mà duy có giọng thiết-tha, nức-nổ, Như tiếng người oán hờn than-thở.

Tôi sẽ gảy những khúc não-nuột, ái-bi Như mỗi thương tâm u-uất, tê-mê.

Tiếng buồn-bực, sợi giây buông thõng

Như hàng lệ tối-tăm thăm rọi trên má

Của lão lừa dối mắt đục ngàn,

Đôi mắt trơ phin những cảnh đau đau.

Tôi sẽ gọi bạn lầm than, đói khát

Đến chung quanh để nghe tôi đàn hát.

Quên hết những nỗi oán hờn đau khổ

Nghe thấy tiếng đàn, họ yên lặng, ngẩn ngơ.

Vì lời hát với tiếng đàn đều nhắc nhở

Và tả rõ, vẽ về cuộc đời tàn khổ.

Rồi hết cả bày rách rưới dui mù,

Từ ông lão già cho đến đứa trẻ thơ

Rút tiếng hát, đều kêu lên, cảm khái;

« Anh là thi sĩ của những người thân tàn ma dại ».

Vũ đình Liên

PHONG-HÓA TUẦN BÁO

Mua báo kể từ 1 và 15, và phải trả tiền trước. Ngân-phieu xin gửi về: M. Ng. trường-Tam Directeur du P.H.

Tòa soạn và Trị-sự
no 1, Bd Carnot, Hanoi — Tél. 374

GIÁ BÁO

Trong nước, Ngoại quốc
Pháp và thuộc địa

Một năm ..	3p.00	6p.50
Sáu tháng...	1p.60	3p.50

RIÊNG TẶNG CÁC CÔ CÁC BÀ

Nhà thuốc Thượng-Đức Hanoi, chế nhiều thứ thuốc rút hay, hiện đã nhiều người biết tiếng, mà những thuốc ấy điều đã phân chất tại nhà thí nghiệm. Nay lại mới chế ra 2 thứ thuốc (Chỉ khi bỏ huyết, Kim hỏa cổ khí), chuyên-chữa các chứng bệnh của đàn bà. Hiện cũng đã phân chất tại nhà thí nghiệm.

Thuốc mới chế ra rút hay, nhẹ mỗi thứ 2, 3 hộp, nặng 6, 7 hộp là cùng, muốn cho cô bà nào cũng tiện dùng thử, nên trong dịp từ 15 Août đến 5 Septembre này, hiệu ấy bỏ một, giá đặc biệt để tặng các cô các bà, nghìn là cô bà nào mua 1 hộp « Chỉ khi bỏ huyết » (thuốc để uống trong giá 1 \$ 00) thì sẽ biếu thêm một hộp « Kim hỏa cổ khí » (thuốc để đồ trong tử cung giá 0 \$ 50). Như thế tức là 1 \$ 50 tất cả, mà chỉ phải trả có 1 \$ 00 (Hai thứ ấy chữa cùng một bệnh, bao giờ cũng dùng theo với nhau). Vậy cô bà nào có hắc bệnh sau này, muốn dùng thử không tốn tiền; nên mua mau vào dịp đặc biệt này (kể từ mùng 6 tháng 7, tới 27 tháng bảy ta)

Thuốc ấy chuyên chữa: Đàn bà xanh xao gầy còm, máu xấu, kinh không đều, tiểu tiện nóng, khi vàng khi đục, khi trong, mà thường buồn và bứt rứt trong cửa mình ập tay buồn bã, mình mẩy đau mỗi rức đầu, chóng mặt ù tai, đau bụng, mờ mắt, rụng tóc hay ngứa . . . (còn nhiều chứng bệnh nữa không thể kể hết, chỉ biết rằng bất cứ đàn bà có bệnh gì, dùng thuốc này cũng khỏi).

Dùng thuốc này không những khỏi những bệnh trong người, mà còn được bỏ huyết nữa, thật là một thứ thuốc hay nhất dùng cho đàn bà, xưa nay chưa từng có.

Ở xa muốn mua thuốc trên, viết thư về, sẽ có thuốc gửi « Lĩnh hóa giao ngân » đến ngay. Nếu mua mandat gửi về trước cũng được (cước phí phần người mua phải chịu).

Thư từ và mandat xin đề;
THƯỢNG-ĐỨC, No 27 Rue de la Missione (phố nhà chung) Hanoi.

HOI BỆNH

Ở Hanoi, từ đầu tháng tám tây này có một phòng khám bệnh không lấy tiền, do ông Docteur de Lêta đứng trông coi. Nhưng ông không tiếp ai hết, ai có bệnh cứ viết thư kể bệnh về P. H., Dr. de Lêta sẽ vui lòng trả lời.

Hỏi — Thưa ông, sau khi tốt nghiệp trường y ra, tôi mắc phải một chứng bệnh lạ là ngứa... viết văn, mà triệu chứng thứ nhất là hay ngáp dài, ngáp ngắn.

Vậy ông có thứ thuốc gì chữa khỏi làm ơn chỉ dùm.

T. B. Lộc, họa-sĩ

Đáp — Trước hết, ông phải gọi tôi là ngài, vì ít ra, tôi cũng là một quan thầy thuốc. Còn bệnh ông thì chỉ có triệu chứng của bệnh ấy là chữa được. Khi ngứa thì ông cứ gãi, ngứa là cứ viết đi. Rồi đọc đi đọc lại văn ông ba trăm hai mươi bốn lần, mà cảm không được ngủ trước lần ba trăm hai mươi bốn. Trị bằng cách ấy, bệnh thế nào cũng phải kinh.

Hỏi — Già cũng là một bệnh đấy nhỉ? Vậy muốn cho bà già Nam-phong trẻ như cô thiếu nữ hãy hãy thì làm thế nào?

N.T.L.

Đáp — Thì phải dùng đến khoa «sửa trị diêm trang» tối tân bây giờ. Đem cao trọc đầu bà lão đi, lấy tóc giả của cô con gái hãy hãy chum lên, tóc rẽ lệch «cần lăm». Lột bộ da ngoài đi, lấy da cô con gái găng lên, đánh cho đầy phấn vào. Thế cũng tạm tạm được. Kể ra thì phải chọc tiết bà già cho hết máu hủ bại đi, rồi thay huyết mạch mới vào. Nhưng thế thì bà già Nam-phong chết mất. Vậy cứ để cái vỏ ngoài cũng đủ đánh lừa được những kẻ mập mờ.

Hỏi — Tôi tính rất vui, mà từ khi đọc những thứ văn khôi hài của mấy ông Hi-dinh, Văn-hạc, thì tôi buồn đến chết đi được, vậy ông chỉ bao cho cách chữa.

Đáp — Có ba cách, là : ông trộn muối vào những văn ấy, nếu không trộn được, thì đi sang Phi châu hay Úc châu tìm một thứ quả, cứ ăn vào thì cười — ăn mỗi quả với một bát muối. Còn cách nữa là đừng đọc những thứ văn khôi hài kia.

Hỏi — Thích kim khánh có phải là một bệnh không? Nếu phải thì chữa thế nào?

P. L. B.

Đáp — Là một bệnh dứt đi rồi, thế mà ông vẫn còn mong là không phải. Muốn chữa thì theo cách này : kim khánh thuộc loài kim, mà kim thì khắc thổ, vậy ông nên lấy vị xứ sở chi thổ, (nghĩa nôm là đất xứ sở) chừng năm, sáu cân bọc vào dây một tờ báo xứ sở của ông, đem sao vàng lên, sắc đặc, uống càng nhiều càng hay.

Dr de Lê-Ta

CHI EM TRÁCH ÔNG SĨ - KÝ

(Câu truyện ở Cảng)

Đêm thứ hai, vào tuần cuối tháng.
Trời mưa rầm, đáng chán chẳng ai?
Tô son, diêm phấn cũng hoài,
Xếp tờ-he, ngẫm truyện đời mà kinh!
Trách ai khép án phong tình,
Giận ai không đến cửa mình sao hay?
Khéo buộc tiếng chua cay nên nổi,
Thắt nhau vào những tội gớm ghê!
Cho nhau vào «đít-băng-xe»
Làm cho xấu hổ, ê chề mà coi!!...
Kề từ độ vào nơi ca-xương,
Tuổi mười lăm, nay đến đôi mươi,
Năm năm bán nói, mua cười,
Hít, ca, xấu giọng, rượu, mời... run tay
Truyện tình-tự một giây sáo san,
Khiến nhân tình say mẩn, say mê.
Nhưng còn phong kín nhị huê (!)
«Chút tân» còn giữ chờ khi lấy chồng!!...

Làm chi có vi trùng hoa liễu
Thân nghìn vàng (!) bêu diêu sao đang.
«Lầu hồng» đã kiếp giờ giang,
«Lầu xanh» chung bước đoạn trường càng đau.

Khách vô tình, hại nhau chỉ tá,
Đề thân hoa toi tả, tiêu điều.
Giận thân, vì chúng em liều...
«Lạch-tray, Cửa-cấm» bao nhiêu là mờ.
Khách tìm hoa, khi dò chốn cũ,
Xóm có đầu, ừ-rũ buồn tênh!
Đoái trông hân cũng giật mình,
Quốc hoa, quốc túy tan-tành từ đây! (!)

(Theo lời đào Lan)

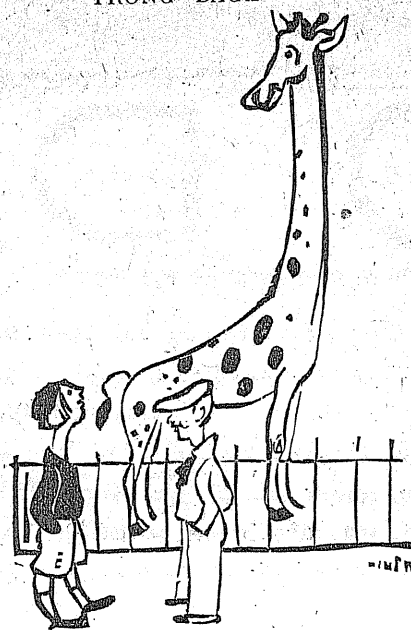
B. X. Diên

I. Các ông bệnh vực cô đầu, thường lấy nê đi hát để di-dưỡng tính tình, thường thức câu văn, giọng hát — một thú chơi tao-nhã của tiền nhân để lại, thực là quốc hoa, quốc túy của ta, ta [nữ] nào chẳng theo các cụ!!

NỤ CƯỜI NƯỚC NGOÀI

TRONG BẠCH THỦ

NGÀY CHỦ NHẬT Ở NHÀ QUÊ

— Tao muốn là con vật này.
— Sao vậy.
— Cao như thế thì cha tao không béo được tại tao nữa.
Mucha, Varsovia

May chưa! hãy còn thừa một chỗ này.

Dagens Nyheder, Copenhagen

Người quét chuồng cạnh thị — Gớm lủ cáo ranh!
Làm bẩn chuồng quá quắt lắm!

Le Rire

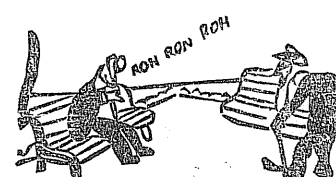
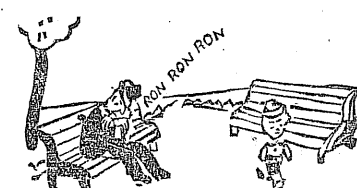
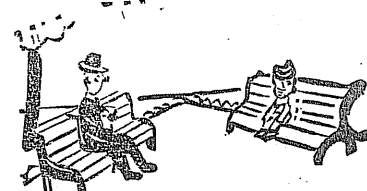

— Ôi hồi thế này khi không phải, hình ta đã gặp nhau một lần? Có phải ở thành Vienne kng nhỉ?
— Nhưng tôi không đến thành Vienne bao giờ.
— Tôi cũng vậy! Chắc hẳn đó là hai người khác.
PRAGER PRENE, PRAGUE

Nhà hội họa đánh rơi ống thuốc đánh răng vào hộp đựng các ống thuốc vẽ.

LE RIRE

— Ta ngủ lâu quá!
Il travaso Dalle Jace, Rou

MARIE

4, Rue de la Mission — Hanoi
(Số 4 Phố Nhà Trung, cạnh Nhà Thờ Lớn)

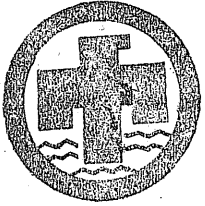
May quần áo Phụ-Nữ lối Mới và lối Cũ, có nhà Họa sĩ Lê-Phổ cho Kiêu. Bán các thức hàng hợp thời — Ruộm và tẩy các hàng Mũi.
Giá bán và Công may phải chăng

BẮT ĐẦU TỪ 1er AOUT 1934

NGO-BÁO

XUÔNG GIÁ HAI XU (0 \$ 02)

NGƯỜI CAO ĐẾN THẠM VÀ VIỆC

Một cách hối-lộ

LÀM nghề cho thuê xe đám ma thật là khó khăn, tuy trong lúc kinh tế khủng hoảng này, chỉ có nghề ấy là đắt hàng. Nhất là từ ngày ở thành phố Hanoi, có năm sáu nhà tranh khách nhau. Sự cạnh tranh đó làm cho mấy ông chủ hiện sinh ra lắm mưu mẹo như Gia-cát khi xưa.

Gần đây, một vài ông chủ kia lại dùng một cách hối lộ không ngờ để nhận việc nữa. Họ có nhiều tay trong ở nhà thương Bảo-hộ, hề buồng nào có người ốm nặng là họ biết tin ngay. Họ liền mua vài quả lê, quả táo vào thăm người hấp hối, gọt lê, táo mời ăn, rồi nói:

— Rước cụ soi. Nhờ trời phật, cụ được tai qua, nạn khỏi, thì chúng tôi thực mừng lắm. Nhưng nếu cụ có mệnh hệ nào, xin cụ giao cho chúng tôi trông nom công việc, xin cam đoan rất chu đáo.

Lê, táo đầy đĩa, cụ xoi rồi, là cụ tắc họng không nói sao được nữa. Mấy ông chủ xe đám ma khôn khéo này hẳn là người nhớ điển như ông Nguyễn-trọng-Thuật, nghĩ đến truyện ngày xưa có anh chàng mang đồ ăn mời hai ông Nam-tào, Bắc-dầu soi xong rồi xin cho thêm.

Ích cho xã hội

KHIÊU-văn-Trung, người gác trường Sư phạm ở Hanoi định quyền sinh bằng thuốc phiện hòa với dấm thanh. Đó là một sự thường xảy ra trong cái xã-hội này, chỉ là một sự đáng đề ý cho những chủ hiệu cho thuê xe đám ma.

Nhưng có một điều làm cho ta phải ngẫm nghĩ, là anh ta để lại một bức thư tuyệt bút rằng:

«Thôi thế là hết. Tôi chết. Vì từ khi mang tiếng khóc oa-oa ra chào đời, tôi ngấm mình không làm được điều gì ích cho xã-hội»

Trung hơi nhún mình một chút. Gác trường học không phải là giúp ích cho xã hội thì là gì? Có lẽ Trung cho công việc đó nhỏ mọn.

Nhưng phải làm được sự gì có ích cho xã hội mới đáng sống, thì có lẽ ở nước Annam ta cũng như ở các nước khác, thiên hạ phải tự tử gần hết.

Có lẽ vì thế, mà Trung, người ta cứu sống, đánh ở lại cõi đời mưu sự ích lợi cho xã hội như người khác, nghĩa là mưu sự ích lợi cho mình.

Lễ vật kỳ khôi

HOÀNG-tử De Galles nước Anh đi du lịch bên châu Phi, một hôm đi xe lửa qua một cái ga nhỏ ở địa hạt Natal, thì bỗng thấy một viên tù trưởng chạy đến trước mặt, dâng lên một cái bao lớn.

Hoàng-tử nhận ra là một viên tù trưởng người ta mới giới thiệu cho hoàng-tử trên miền sơn-cước, nên hoàng-tử ra lệnh cho xe dừng lại mấy phút.

Nhưng đến lúc viên tù trưởng mở bao ra, hoàng-tử rất mình dụi mắt: trong bao có một cô tiểu thư nghiêng nước, nghiêng thành, nhan sắc, cá lặn..., vì cô ta đen hơn than. Viên tù trưởng chỉ cô gái nhân bảo với hoàng-tử rằng đó là con gái mình, xin dâng cho hoàng-tử, miễn là hoàng-tử về đến nước Anh làm lễ cưới cô ta làm vợ.

Ấy vậy mà hoàng-tử không đoái hoài đến, cho xe hỏa chạy, để lại một sào cho viên tù trưởng, một khối tình u-uất cho cô mỹ nhân, mỹ nhân của báo Loa.

Chiến tranh

O VƯỜN nuôi động vật ở kinh đô nước Anh có mấy nhà chuyên môn về sinh vật, đã gọi ra một trận chiến tranh rất kịch liệt giữa... loài kiến.

Hai tổ kiến ở gần nhau, lấy một thân cây chắn ngang đường làm bờ cõi. Không ngờ, một hôm, — có lẽ họ cho là trời sập, đất thẳm — mấy anh kiến ở một tổ chèo qua thân cây sang địa phận tổ kiến bên địch, bị cắn chết. Ngòi chiến tranh bắt đầu từ đây. Sau khi sai cảm tử đi do thám, hai nước... kiến đều nhóm quân sự hội nghị cả.

Không biết họ có phái bộ ngoại giao đến bên địch bàn hòa-bình của thế-giới (thế giới của họ) không, chỉ biết sau đó vài tiếng đồng hồ, hai đội binh kiến kéo đi, rần rần, rộ rộ, hàng ngũ nghiêm chỉnh, sát khí đằng đằng... Rồi quân sĩ giao phong rất kịch liệt, can đảm chẳng kém gì loài người.

Đánh nhau bốn ngày, quân bị giết, bị thương rất nhiều. Rút cục, một nước bại phải tháo lui, mất cả sĩ diện. Ngày ấy, có lẽ họ còn nhớ mãi, năm năm họ kỷ niệm, cũng như dân Tàu kỷ-niệm những ngày quốc sĩ vậy.

Coi đó đủ biết rằng chiến tranh không phải là của loài người đặt ra, ta đừng lấy làm tự hào vội.

Có nhà sinh vật học xem kiến khai chiến với nhau xong, còn than dài rằng có ngày kia, loài người đến phải chiến tranh với loài kiến. Loài kiến có một giống là giống kiến chiến đấu, rất hùng cường, mãnh liệt, không sợ chết, không chịu nhục, ngày một lớn

hơn, to hơn, rồi đây tiến hóa dần dần, thay hình đổi dạng, có lẽ thành lớn như cọp mà tính cũng dữ dội như cọp. Ngay bây giờ, nó đã giết được mèo rừng, báo, cả lợn rừng nữa, thì mai sau nó giết chết hết loài người biết đâu!

Nhưng chưa lấy gì làm chắc, vì hung dữ như cọp thì còn được, chứ hung dữ làm sao cho được như loài người.

Trùm ăn mỳ

O BÊN Pologne, tỉnh Lodz ăn mỳ họp nhau lại thành đoàn như cái triều đình nhỏ. Cũng có trật tự, tôn ti, uy quyền cũng ở trong tay một người. Trước đây bốn năm xuất hiện ra một lão già, trệt mắt và gù lưng, mắt bao giờ cũng lăm lăm lét lét như muốn ăn trộm của người. Bọn ăn mỳ gọi là lão ăn cắp Loine. Chẳng bao lâu, lão ta được bọn đồng nghệp tin yêu, được bầu lên làm chúa. Lão ta chỉ cho mỗi ăn mỳ một khu nhất định, phân phát rất đều, không cho người này lấn đất của người kia, và thành ra một quan tòa xử những vụ kiện của lũ ăn mỳ với nhau. Bao nhiêu tiền xin được phải đem về cho lão, lão sẽ tùy theo tuổi già trẻ mà chia cho cả bọn mộn hạ. Ban đầu, cũng có kẻ không bằng lòng, họp nhau lại để trị lão, nhưng rút cục lão thắng. Đến nay, lão già quá rồi, lão liền nhường ngôi lại cho một tên thủ hạ của lão. Cho nên, tuy lão không đi ăn mỳ, mà lúc nào cũng tiêu tiền ăn mỳ được.

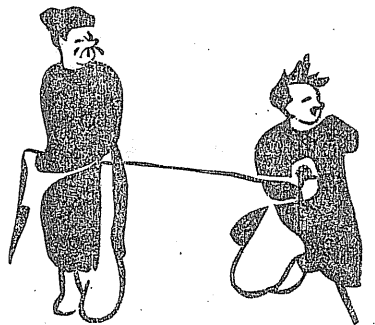
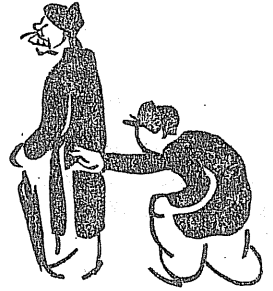
Ngoảnh cổ về nước nhà, chắc ai cũng công nhận rằng ăn mỳ ở Hanoi và vùng chung quanh Hanoi rất nhiều. Không biết chừng, họ cũng quây quần nhau lại thành một/cái xã hội nhỏ, không biết chừng anh chum ăn mỳ cũng ra về một ông lãnh tụ. Họ lại còn khôn hơn bọn đồng nghệp của họ bên Âu châu, họ cho nhau mượn những đứa trẻ lên một, lên hai để lừa những kẻ hảo tâm. Có anh ăn mỳ lại cho... vay lãi nữa.

Hội cứu người tự tử

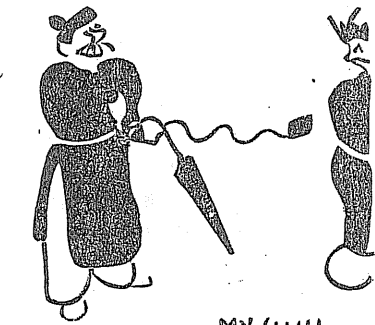
NHAN thấy các cô, các cậu chán đời, đua nhau trầm mình hay uống thuốc tự tử một ngày một đông, một nữ đồng nghiệp trong Nam-kỳ này ra một tư-tưởng mới rất hay ho: lập ra một hội cứu các người sắp tự-tử.

Hội sẽ tuyên cáo khắp trong nước rằng ai có lòng muốn quyền sinh thì trước hãy đến cho hội hay. Hội sẽ làm một tờ giao-kèo với người có can đảm ấy. Trong tờ giao-kèo, hội hẹn với người kia rằng, trong một thời-gian nhất định, hội sẽ tìm hết cách làm cho người kia ham sống — hết hạn rồi mà người kia vẫn kháng-

LÝ-TOÉT LÁU

— Ông giặt thế này thì liệu...

MY/INH

...mất hay còn!

khăng đòi tìm nơi vui hơn cõi thế làm than, thì lúc đó tùy ý, muốn làm gì thì làm.

Nói dễ, làm mới khó làm sao! Người ta đi tự tử, bị sự gì khích động thì tiêu thân, còn thì giờ dỗi nào mà đến hội làm giấy giao-kèo nữa. Cái can đảm của người ta chỉ được có một lúc: vác súng ra trận bắn người có vẻ hăng hái lắm, đến lúc trở về thì đã hết cả hăng hái; bấy xuống sông tự tử, vớt lên rồi, đã mấy ai lại hăng hái nhảy xuống. Vậy nếu để cho họ có thì giờ nghĩ ngợi, thì chẳng có ai tự tử hết. Thân hoặc có người nào thời-gian không làm được ý định, thì dấu hội có khuyên ngăn, có van lơn, có lay lục cũng vô công hiệu.

Thà rằng cứ để mặc họ là xong. Đề tiền lập cái hội vô ích ấy mà cứu vớt lấy người nghèo đói lại còn cứu vớt được nhiều người đáng đề ý hơn.

Nhưng thế đã không thành một... hội! Mà nhất là không có người nói tới đại danh.

TỬ-LY

Tại báo quán?
PHONG - HÓA?

THEO GƯƠNG KHOA HỌC

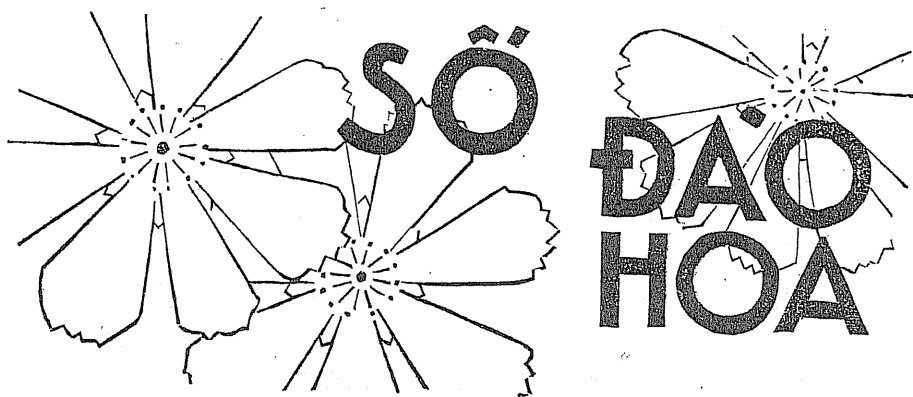
Theo khoa-học chúng tôi chế ra phương TỰ LAI HUYẾT, đổi huyết cũ sinh huyết mới, có thể giúp ích cho loài người không bao giờ bị bệnh, người ta cần có huyết tốt, máu đủ nuôi cho thân-hề, tai mắt được thông hào, gân xương được mạnh mẽ, chân tay được cứng cáp, khoan khoái cho tinh-thần... nếu mà huyết xấu (huyết hư tác bệnh) da xám mắt xám, nhức đầu chóng mặt, đau mỗi thân-thể, các chân lông đứng dựng, (khiến bắt hạp) dễ mắc bệnh truyền-nhiễm, như: sốt rét, dịch hạch v.v... Đàn bà kinh không điều, thấy Kinh hay đau bụng, nổi mụn, nổi cục, huyết ra xám đen, có khi ra khí hư nữa, hoặc bị truyền-nhiễm nọc bệnh tinh, tiểu tiện vàng, đục, đại tiện táo kết, (cửa mình) ra chất nhờn, cùng các bệnh khác v.v...

Dùng TỰ LAI HUYẾT này, khỏi hết các bệnh kể trên, tăng thêm sức khỏe, mau đường thai nghén, đương nuôi con mà dùng thuốc này, sữa rất nhiều mà thơm, các cô dùng thuốc này, kinh nguyệt điều hòa, da đỏ, chứng gàu, má hồng sinh đẹp giá 1\$00 một hộp (6 hộp 5\$ 00). Muốn hỏi điều gì, gửi timbre 0\$05, lấy quyền Bệnh nguyên timbre, 0\$10.

LÊ - HUY - PHÁCH 12 Route Sinh-tử, Hanoi

Chỉ-điểm các tỉnh: Saigon, M. Dương-văn-Vỹ, 109 d'Espagne (Tiệm bán đồ đồng) — Nam-định, M. Chấn-Nam-Lợi, 202 Maréchal Foch — Haiphong, M. Nam-Tân, 82 Bonnal — Bình-định, M. Lợi-nguyên, Rue Lợi-nguyên — Louangprabang, M. Havan Frères. Cần đại-lý khắp các nơi, ai muốn làm biên thơ hồi thể lệ.

ĐỀU CÓ QUYỀN BỆNH NGUYÊN TANG CÁC NGÀI

Truyện một anh chàng xinh trai

của KHÁI-HƯNG

(Tiếp theo)

Sao đào-hoa chiếu mệnh

SÁNG hôm sau, cha mẹ tôi bàn nhau để tìm cho tôi một cái tên xứng đáng. Mẹ tôi muốn đặt tên tôi là Đá, hoặc Sắt, vì mẹ tôi bảo những tên ấy rắn-rỏi, chắc chắn, vững vàng, khỏe mạnh. Nhưng cha tôi mỉm cười nói rằng: con nhà văn tự không thể có cái tên quá nôm na, mách qué như thế được.

Ấy vì thế mà tên tôi là Văn, Nguyễn-Văn.

Ngày nay, tôi thấy tên tôi như thiếu một chữ, thì tôi lại phải chịu rằng mẹ tôi có lý hơn cha tôi. Thà là Đá, là Sắt còn hơn, chứ ai lại là Nguyễn-Văn bao giờ, vì tôi chỉ thường nghe đọc những tên Nguyễn-văn-nọ, Nguyễn-văn-kia mà thôi.

Nhưng khi tôi tò mò tra trong tự điển thì tôi thấy chữ Văn có nhiều nghĩa đẹp lắm. Văn là bức tranh, là đồ trang sức, là óng ả, dịu-dàng, trong trẻo, sáng sủa. Còn một nghĩa gì thuộc về nhan-sắc mà chữ Văn không có?

Có lẽ cái tên hoa-mỹ ấy đã khiến tôi trở nên một trang niên thiếu diễm-lệ chẳng? Nếu quả vậy thì thực cha tôi gây cho một đời tôi biết bao tai ách: Cái diện mạo tráng-lệ của tôi đã gặp toàn những sự chua chát, ngoắt-ngóe đến tức cười. Không trách những bà mẹ nhà quê an-nam chỉ tìm những chữ nôm na, xấu-xí để đặt tên cho thằng cu, cái đĩ. Nghĩ cũng phải.

Người thứ nhất trông thấy tương-lai khe khắt của tôi là ông cử Khôi, với cái tài đoán số mệnh như thần của ông.

Hai hôm, sau ngày tôi ra đời, ông cử đã soạn xong lá số Tử-vi của tôi, biên cẩn thận giờ nào, ngày nào, tháng nào, năm nào, những sự hay, sự dở sẽ xảy ra trong đời tôi một cách chắc chắn, không thể nào tránh được.

Lá số ấy (một quyển vở giấy lênh, đóng bìa đỏ) — hiện tôi còn âu-yếm, trịnh-trọng cất trong tủ sách. Thỉnh thoảng, tôi cũng có mở ra xem, song tuy tôi vô vẻ biết đọc ít nhiều chữ nho, mà khi nhìn những trang giấy đầy

chữ mực, chữ son, và khuyên phàm lẻo lết, tôi vẫn coi như đứng trước một bức vách vậy.

Tôi chỉ nhớ mang máng rằng năm tôi mười tuổi, mẹ tôi ngỏ lời muốn hỏi vợ cho tôi, thì cha tôi gạt đi mà rằng:

— Chà! về đường vợ con thẳng cả, bà không vội lo. Số Tử-vi nó có sao Đào-hoa chiếu mệnh thì rồi ngày sau

bà hiền kia, quả thực, trong một thời gian, hoặc dài hoặc ngắn, đã bí mật là những vợ hiền của tôi ở nơi an đặt.

Vậy mục đích tôi chép thiên sử ký này là để tỏ nỗi oan uổng độc địa họ buộc cho tôi mà thôi.

Ai tin tôi thì tôi cảm ơn.

Mà ai muốn mãi mãi tin số Tử-vi của tôi hơn tôi, tôi cũng đành chịu, chứ biết sao. Chứng cứ rành rành của khoa dịch số, còn ai mà cãi nổi được?

Ái-tình thứ nhất

Thế rồi tôi dần dần lớn, mạnh, đẹp ở trong lòng ấm áp một người vú em mũm-mĩm, hồng hào, có duyên. Các chị tôi bảo tôi tựa tựa có khuôn mặt người vú nuôi tôi, thì tôi cũng biết vậy. Tôi chỉ nhớ một điều (trí nhớ tôi kể cũng khá đầy chữ) là khi đùa bỡn với tôi, u em thường hôn tôi ở hai bên má mà bảo tôi rằng:

— Nao ơi! em tôi xấu như con chó!

Đó là một cách khen ngợi tôi lắm lắm đấy.

Ngoài những cái hôn kêu chun-chút làm cho tôi sung sướng cười chảy nước mắt, tôi lại còn ham mê nghe lời

nó chán vợ. Vả cung thê-thiếp của nó gặp hai sao Nhật, Đồng, thì thế nào mà nó chẳng lấy được vợ hiền.

Sợ mẹ tôi không tin tài dịch toán của mình, cha tôi đọc luôn câu ca lập thành mà cô nhân đã đặt sẵn để dạy cách đoán mười hai cung Tử-vi.

« Nhật, Đồng nhiều vợ mà hiền ».

Giá những bậc mỹ-nhân tôi gặp trên đường đời mà, cứ theo số Tử-vi đã định, đều trở nên những « người vợ hiền » của tôi cả, thì đâu đến nỗi ngày nay, ngoài ba mươi tuổi đầu, tôi còn long đong chiếc thân bơ vơ. Hay ít ra, dù chẳng nên bậc vợ hiền đi nữa, những người ấy đã làm cho quãng ngày xanh vô vị của tôi được thêm chút vui tươi êm ấm, dịu dàng, thì tôi cũng cảm lòng nhận lời mai mỉa của thế gian.

Nhưng, trời ơi! nỗi oan uổng của tôi chỉ một tôi thấu rõ, còn người đời, họ đều tin lá số Tử-vi của tôi hơn tin tôi: Họ nhất định cho rằng những người con gái hiền, những người đàn

hát du đều đều, trong trong của u-em nữa. Hề tôi khóc là u-em bế tôi ngồi võng đưa kéo-kẹt và cất tiếng hát liền. Không lần nào nghe được nửa bài hát mà cặp mắt thơ-ấu của tôi không nhắm nghiền lại. Ngày nay, tôi thường

nghe người ta nói mấy tờ báo kia có cái mãnh-lực du ngủ độc giả thì tôi không biết đó là lời khen hay lời chê. Song đối với tôi thì những bài hát của u em nuôi tôi là những áng văn thơ tuyệt tác, đầy những lời dịu dàng, êm ấm của ái-tình

U em quả là người đã dạy tôi yêu. Nếu có thể gọi được là ái-tình, thì thực đó là ái-tình thứ nhất của tôi, ái-tình ngây thơ, thành thực, nồng-nàn, đắm-thắm. Chẳng thế mà khi tôi được ba năm, cha mẹ tôi cho vú em về, tôi lủn lủn, tôi khóc lóc, tôi kêu gào. Rồi tôi bỏ cơm đến hai bữa, mất ngủ đến hai đêm.

Thiết tưởng không bao giờ con người lại biểu lộ được sự thương yêu, nhớ tiếc một cách mạnh mẽ đến như thế.

Nhưng người « vợ hiền » thứ nhất của tôi là một đứa con gái chăn bò

Năm tôi chín tuổi thôi vì một truyện bất hòa trong gia-đình, mẹ tôi rời huyện lỵ đem tôi về nhà quê ở với bà tôi. Cha tôi giữ thế nào cũng không được, đành phải đón cho tôi một ông thầy giáo tây, nghĩa là một người học trò lớp nhất trường Pháp-Việt.

Muốn cho trường được đông đúc, ông giáo xin phép mẹ tôi dạy thêm hai người học trò ngoài nữa. Trong hai người ấy, thì một người lớn tuổi hơn thầy, mà có lẽ cũng giỏi hơn thầy. Sự hơn kém ấy, tôi nhận thấy một cách rõ rệt vì câu truyện một bài tính đồ mà thầy giáo không làm nổi và người học trò lớn lên bảng làm xong trong năm phút đồng hồ.

Biết sức học của thầy giáo còn soang lắm, lập tức tôi sinh ra lòng biếng lười luôn luôn bỏ sách đi thả diều và nô đùa với lũ trẻ chăn trâu.

Nếu cứ kể riêng về một khoa toán pháp, thì tôi dám quả quyết rằng bọn trẻ chăn trâu giỏi hơn thầy giáo tôi nhiều. Trong một bàn « luyện » có những ô dầy một đồng gạch vụn, thế mà chỉ đếm nhẩm trong mồm một phút, chúng nó đã biết bốc cửa nào mà đi thì ăn cửa nhà giàu, bốc cửa nào thì ăn cửa quan, bốc cửa nào thì trũng hay gặp ao cá: Bao giờ chúng nó cũng tính đúng như thần, không hề lúng túng, không hề phải làm lại như thầy giáo tôi hú hoáy viết viết, lau lau trên bảng đen.

Vì thế, tôi thích môn tính luyện dầy thú vị hơn những phép tính cộng, trừ lặt lể, và chẳng bao lâu, cái trường học thứ hai mà không mấy khi tôi đến trễ đã là nơi cánh đồng cỏ khoáng-đãng với những gò đồng và

HIÊU THUỐC TÂY HÀNG GAI

Pharmacie de Hanoi, 13 Rue du Chanvre Hanoi

HOÀNG-MỘNG-GIÁC và NGUYỄN-HẠC-HẢI, Báo-chế hạng nhất trường Đại-học Paris

China chủ nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận.

Có bán: Rượu bổ Viatonique Alexandra 1\$95 — Phấn rôm Sudoline 0\$40

Sirops Giải khát như grenadine, citron vân vân 0\$85

những bãi tha-ma, với những bạn bè nghèo đói, rách rưới, tục-lấn, bẩn-thỉu.

Người dạy tôi đánh luyến, đánh chắt, đánh chuyền là một đứa con gái chần bô: cái Tôm con.

Cái Tôm con tuy già hơn tôi những năm, sáu tuổi, nhưng nó thấp lùn, chỉ đứng cao hơn tôi có một cái đầu, mà người nó thì lại mảnh-dẻ, nhỏ-nhăn.

Nó yêu tôi ngay từ buổi đầu mới gặp gỡ. Hễ thoáng thấy bóng tôi là nó chạy vội lại rủ tôi đánh luyến. Mà đánh luyến thì bao giờ nó cũng được tôi ít ra là ba, bốn thừa ruộng và ao cá. Vì thế, mỗi lần xong một bàn, tôi lại phải đưa tay ra cho nó búng. Nó nhẹ nhàng nắm bàn tay nhỏ xiu của tôi và se se «búng yêu» vài cái lấy lệ mà thôi. Rồi nó giữ mãi tay tôi trong tay nó, mỉm cười âu yếm nhìn tôi mà bảo cho tôi biết rằng tôi xinh đẹp, hay soa đầu tôi mà khen tóc tơ của tôi mềm và óng như tóc cô con gái vậy. Ngược mắt ngắm mớ tóc rối tung của nó ở dưới cái khăn vuông vải nâu đã rách, tôi không sao nhìn được cười, vì tôi thấy tóc cô con gái chần bô, bạn tôi, chẳng tơ mà cũng chẳng óng.

Trong các cuộc chơi nghịch với cái Tôm con, tôi sợ nhất là chơi khăng cồng. Vì tôi bé và yếu quá, cồng sao nổi cô bạn gái của tôi. Cái Tôm con thì lại chỉ hay rủ tôi đánh khăng. Tôi nề nó quá cũng phải bằng lòng gượng. Nhưng tôi xé ra, ván nào nó cũng cố đề thua tôi: Hình như nó thích cồng tôi lắm. Hễ không may ra nó được tôi, thì nó chỉ ôm lấy cổ tôi để tôi đi mà thôi: Nó vui xướng cười khanh khách và thở hơi nóng vào bên tai tôi làm cho tôi buồn buồn khó chịu.

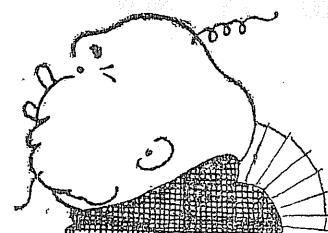
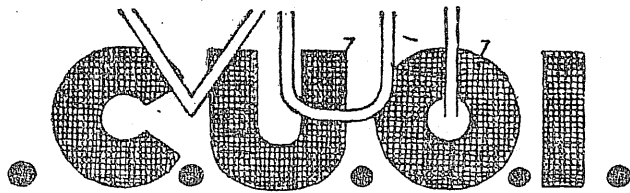
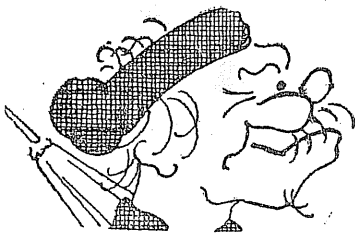
Thấy cái Tôm con và tôi thân yêu nhau như thế, bọn trẻ chần trâu, chần bò tình quái, gọi đùa ngay là một cặp vợ chồng. Tôi tức quá đến phát khóc. Cái Tôm con thì bẽn lễn, đỏ hây hai má. Lúc bấy giờ, tôi trông thấy nó đẹp lắm.

Đó, người «vợ hiền» thứ nhất của tôi. Nhưng cuộc xum họp ngắn ngủi của chúng tôi chỉ được có ba tháng. Mẹ tôi thấy tôi lười biếng quá, và cả ngày nghịch - ngợm, bẩn - thỉu, liền gửi tôi trọ học ở nhà một ông giáo dạy trường Pháp-Việt tại tỉnh lỵ.

Tôi buồn rầu, thương nhớ người bạn hiền ở lại một mình. Nhưng hai tháng sau, tôi đã quên hẳn cái Tôm con. Được luôn luôn gần gũi những cô sạch sẽ, xinh đẹp, thơm tho trong các gia đình giàu có, nên khi tưởng đến người bạn xưa, tôi chỉ thấy hiện ra hình ảnh một kẻ nghèo nàn, rách rưới, ghê tởm.

(Còn nữa)

Khái - Hưng

Cửa Đ. Đ. Khải Hanoi

I. Buột mồm

MỢ — Kia, trên cổ áo cậu sao lại có con rắn?

CẬU — Thôi phải rồi! chắc là rắn của con sen đấy.

II. Đã bảo mà!

Thầy giáo ngồi đánh tổ tôm, trò ngồi cạnh chia bài, song thỉnh thoảng cũng cùng thầy bàn nước bài cao-thấp, có ván bài thầy không nghe trò, đánh thế nào mất ù, trò liền vỗ vào đùi thầy đánh đét một cái, vừa nói: «Đã bảo mà!»

Cửa N. V. Thịnh Haiduong

Xin lát làm gì?

Sáng hôm mồng một tết, bố gọi con ra dặn:

— Chốc nữa có ai vào xông nhà, cấm không được xin tiền đấy nhé?...

— Vâng.

Năm phút sau có ông cả Bô sang xông nhà, bố mời khách ngồi uống nước, ông con chạy lại nũng-nịu:

— Thầy cho con xin cái lát ạ.

— (Bố gắt) Xin lát làm gì?

— Để con buột tiền của ng Cả sắp cho con.

Cửa V. Đ. Sinh Vinh

Cha nó còn sống

CON — Mẹ ơi, chúng nó đánh con.

MẸ — Đứa nào đánh mày thì đào mả cha nó lên mà chửi.

CON — (mếu máo) Không được, mẹ ạ, cha nó còn sống kia mà.

MẸ — ...

Cửa N. H. Trã Hà-đông

Bắt rượu

Một toán lính đoan vào nhà ba Ếch khám rượu. Anh ta hốt hoảng ôm vỏ rượu chạy ra cổng sau trốn đi. Lính đoan trông thấy hút đuôi theo. Nhưng anh ta chạy nhanh quá, đuôi mãi không kịp, may sao anh ta vấp một cái, ngã lăn ra bờ ruộng. Lính xúm lại giữ anh ta và mở vỏ ra xem thì là vỏ đựng đầy mả tôm. Lính đoan hỏi: «Mả tôm sao lại chạy?»

— Bầm... bả... ầm... bầm, con tướng quan lớn bắt mả tôm.

Cửa N. H. Quy Hà-đông

I. Đấy cũng là người

Phổ kia mới phát sinh bệnh truyền nhiễm, quan trên bắt hết thầy dân trong

phổ đi tiêm. Bác cu-lit vào một nhà kia dẫn ra một người đàn bà góa với hai đứa con. Ra cửa, bác ta hỏi: — Còn ai trong nhà nữa không?

CHỦ NHÀ — Không ạ.

Cậu bé con nhanh mồm: «Còn hai người».

NGƯỜI MẸ — Đâu?

— Chả có hai người mẹ mới mua về là gì, mẹ dấu đi đâu ấy.

Người cu-lit nhìn người đàn bà có ý nghi ngờ.

CẬU BÉ (tiếp) — Mẹ bảo đến hôm giỗ thầy thì mẹ đốt xuống âm phủ cho thầy mà nì.

II. Hiếu tử

Cậu Ất đi học tư một thầy kỳ. Thầy dạy:

«L'âne là con lừa». Trò ra ý buồn bã không muốn học. Thầy quát «l'âne là con lừa» học to lên. Tý òa lên khóc. Thầy hỏi sao thì Tý cứ nức nở, dỗ mãi mới nói:

— Thưa thầy, bố con tên là Lan, hu hu, thầy lại bảo, hu hu, là con lừa, hu hu.

Cửa D. T. B. Tâm Hanoi

I. Nước mắt bằng gì

THẦY GIÁO (hỏi) — Nước mắt bằng gì?

Học trò đang ngo ngác nhìn nhau, bỗng một cậu bé đứng phắt dậy, quả quyết nói: «Thưa thầy, nước mắt bằng tương ạ».

— Nói láo.

— Thật quả thế, vì trong truyện Kiều có câu:

Giọt châu lã chã khôn cầm, Cúi đầu chàng những gạt thắm giọt Tương.

II. Lý Toét thực thà

Kỳ thi sơ học yếu lược vừa rồi, Lý Toét giắt con vào vắn đáp.

Giám khảo là một cô gái trẻ tuổi hỏi cậu bé về cách trị.

— Thân thể người ta chia làm mấy phần?

— Thân thể người ta chia làm ba phần:

Đầu, mình và chân tay.

Lý Toét vội nhắc to: Hãy còn thiếu...

Cửa Tyba (Thanh-hóa)

I. Bài học

THẦY GIÁO. — Ông Đình-tiên-Hoàng là con ai? Nói nhanh.

HỌC TRÒ — Bầm... bầm... bầm,.. thầy, ông Đình-tiên-Hoàng là... là con ông Đình bộ Lĩnh ạ.

II. Cẩn thận

CHỦ NHÀ — Tao có khách luôn luôn, nhớ lau chùi bàn ghế.

ĐỨA Ỏ — Vâng, ông không phải dặn, con đã lau từ chủ nhật trước kia rồi.

III. Ngày xấu

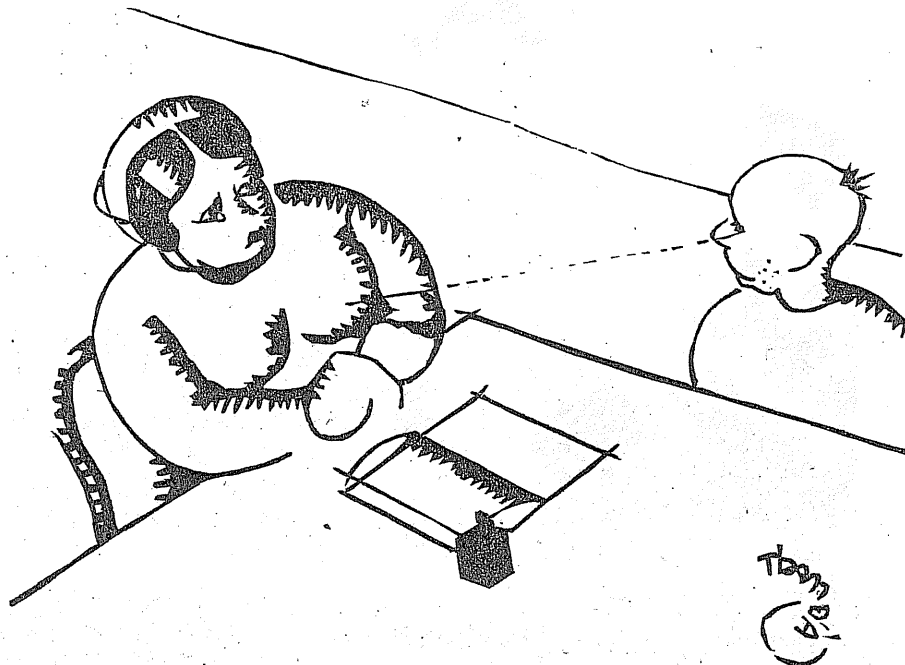
CHỦ NGỤC — Hôm nay là ngày anh phải ra chịu tử hình.

TỘI NHÂN — Ấy chết, xin ông để đến mai, hôm nay là ngày sát chủ, không tốt cho tôi lắm.

IV. Bằng tay

— Đừng lấy đũa bần mà trộn rau.

— Bầm không, con trộn bằng tay ạ.

Bà giáo — Kể một vài loài có vú to nhất
Học trò — Loài người có vú to nhất.

RÚT NỌC LẬU GIANG (Nhời nói của M. Nguyễn-văn-Sáng Hadong)

Từ hôm 1er août nhà thuốc Bình-Hưng dọn lại n° 67 phố Cửa-Nam Hanoi, đặt ra phiếu thưởng sách thuốc cùng mua hàng được trừ 20 % được nhiều các bạn hoan nghênh người ca tụng sách thuốc, nói rõ các bệnh, người vui thích mua hàng được giá hời. Hiện tôi đã được đọc quyển sách thuốc, cùng đã dùng qua thuốc, xin giới thiệu các bạn.

Như người sau khi khỏi chứng bệnh Lậu giang, Hạ-Cum, còn lại: nước tiểu khi trong khi vàng, thỉnh thoảng ra đôi tí mủ, có người qui đầu lại ướt dính, đỏ đỏ, nhói ngứa, nặn mới ra tí mủ, ầu của độc, làm việc gì quá độ hình như bệnh phục phát. Mà bệnh giang thấy giạt thịt, nổi mụn đỏ, có khi tóc lại hay rụng. Thì dùng ngay một hộp thuốc Kiên-Tinh-Tuyệt-Nọc-Lậu-Giang là khỏi rất hẳn. Nặng 5,6 hộp, nhẹ 2, 3 hộp. Giá 1 \$ 50 1 hộp.

Bệnh lậu thời kỳ đương phát, thấy mủ nhiều, có khi lại thấy máu, xưng tức cường dương đau, đi đại ít một mớ vào thấy đau (période aigue) dùng ngay nhẹ 2, 3, 4, hộp, nặng 5, 6, 7, hộp là khỏi rất hẳn: 0 \$ 50 một hộp.

Bệnh Giang lở loét quí đầu, nổi hạch phát mụn, hấp sốt, có người thấy chân tay mỗi mết, nổi mẩn đỏ dôm tịt. Dùng 1 lọ thuốc Giang 0 \$ 70 là khỏi. Nặng 6, 7 hộp nhẹ 3, 4 hộp. (Các thứ thuốc đều không có chất độc không công phạt, bại sinh dục hay sức khỏe, đàn bà có mang dùng cũng được. Xin cử lại Bình-Hưng 67 phố cửa Nam Hanoi mà mua. Ở xa gửi thư về hoặc mandat xin đề: M. Bình-Hưng 67 rue Neyret Hanoi. Ai hỏi về các chứng bệnh xin phúc đáp dành mạch, hoặc gửi về xin sách thuốc sẽ biếu. Xin gửi theo timbre 0 \$ 05.

M. NGUYỄN-VĂN-SÁNG HÀ-ĐÔNG

CUỘC DIỄN BÁO

Cái túi khôn

Tiểu thuyết Thứ Bảy số 10 có đăng cái «túi khôn» của ông Đinh-xuân-Hội, là cái túi đựng những lời nói hay, việc làm giỏi của tiền nhân. Trên cái túi ấy, ông Hội đem pho cái khôn riêng của ông trong lời «tiểu dẫn» viết tại Bắc-cổ-viện Huế mùa thu năm canh ngọ.

«Núi bởi đâu mà cao? Tất có nhiều đất và đá chồng-chất lại mới thành cao. Bể bởi đâu mà sâu? Tất có nhiều giòng nước thấm tập lại mới thành sâu. Người ta cũng vậy....»

Vậy ra, tại làm sao có nhiều ô-tô, anh có biết không? Tại người ta làm ra nhiều. Tại làm sao cây ki-ô có nhiều quả? Ấy tại... tại nó có nhiều quả chứ sao!

Thật là chí lý hơn lý luận Phan-khôi, hơn cả lý luận lý Toét nữa. Cứ theo lối tự hỏi, tự trả lời ấy thì giải quyết được cả vũ trụ. Cho nên ông Hội lại kết luận rằng:

— Dám chắc rằng, xem càng rộng, biết càng cao, tri thức ta, kiến văn ta, biết đâu không có ngày thành ra Thái-sơn, thượng-hải?

Cái đó thể thực chưa biết đâu. Nhưng có một điều chắc chắn rằng: Cái túi khôn của tiền nhân, ông đem thêm cái túi khôn của ông vào, đã hóa ra cái... túi đại.

Cứ chết đi

Bảo Đông-pháp là một ông thầy luân lý hay dạy đời: ai bảo lơ dềnh để cho nhà cháy? Ai bảo nuôi dứa ở không cần tuận để nó ăn cắp? Độc giả, có ai mất cắp, cháy nhà, nghe báo ấy dạy thế hẳn cũng được mát lòng, hỏi dạ.

Trong số báo 2709, bài «Bảo hộ cho hành khách», Đông-pháp viết:

— Các hãng ô-tô phải có bảo-hiêm, tuy có thiệt đôi chút, nhưng hành khách cũng được hơi yên tâm về nỗi không phải mất mạng toi trong những khi gửi vào tay các bác tài...

Vậy từ nay, các hành khách cứ việc «yên tâm» mà chết — cứ chết đi, không mất mạng toi đâu mà sợ. Cứ việc chết, vì chết rồi lại được lĩnh bảo hiêm kia mà!

Truyện bò

Trong câu truyện phiếm (T. B. T. V. số 5205) ông Bạch-diện (thư sinh) có thuật tả cái tình hình sinh hoạt của giống bò ở trong trại tỉnh Seattie bên Mỹ:

«... Mỗi ngày, sau bữa ăn thứ nhất, bò lại ung dung nghe họa nhạc. Giọng đàn êm-ái, dịu dàng, bò nghe cũng vui tai, khoái trí, rồi nằm phục xuống ngủ. Khi bò thức dậy, người ta lại đem máy chụp ảnh ra chớp lên tường cho bò xem. Những phim ảnh đem chớp đó đều thích hợp với tính bò: trên một cánh đồng lúa chín, một đàn bê nhảy, rờn, nô, đùa, lại thêm có mấy hát trợ hứng....»

Bò nghe âm nhạc với xem chớp bóng cũng chưa phải là một sự lạ. Sự lạ nhất là ông Bạch-diện tin thật như vậy, và xem ra ông khoái trí về sự đó cũng như bò khoái trí về xem chớp ảnh vậy.

Cụm hoa của báo LOA

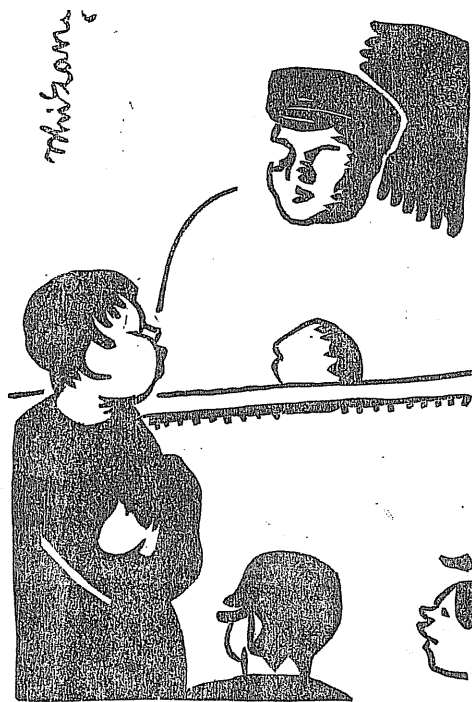
Báo LOA số 25 có đăng một bức ảnh ba người, dưới đề «Cụm hoa miền nam». Ba người trên bãi cỏ, một người nằm, hai người ngồi — ba người cùng mỉm cười, như sẽ hỏi: Chúng tôi có đẹp không các ngài?

Đẹp thì đẹp thật, có lẽ đẹp theo cái quan niệm của báo Loa. Nhưng không rõ ba người trong ảnh là ba người đàn ông hay ba người đàn bà? Có một điều chắc rằng, nếu ba người đó là đàn bà, thì giá họ đổi làm đàn ông còn hơn. Ba cái mặt như ba ông «ngoáo-ộp» để dọa trẻ con.

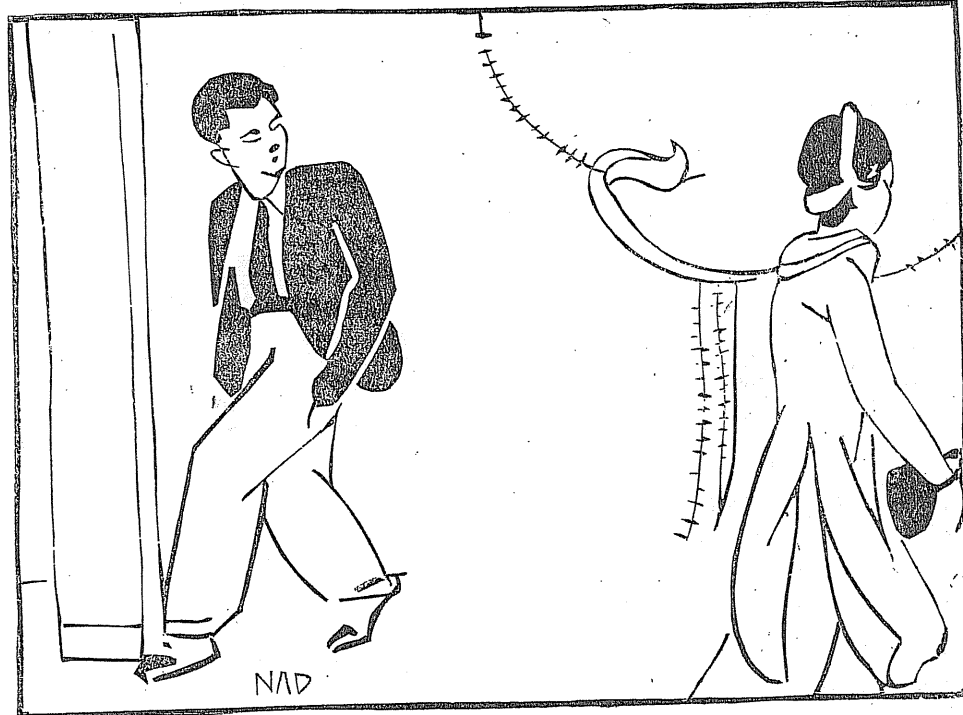
Tiếc thay độc giả báo Loa lại không phải trẻ con, mà họ cũng không cần ai dọa nạt. Họ chỉ lấy làm lạ, sao «cụm hoa» của Loa lại xấu xa đến thế được. Hay đây không phải «cụm hoa miền nam» mà lại là «cụm hoa.. hoa....»

Chắc độc giả đã hiểu.

Thạch-Lam

— Anh hãy kể một cù lao mà anh biết.
— Thưa Thầy cù lao đường dục ạ.

— Chà con người đâu mà đẹp thế! làm mình ngáy ngất...

(Tiếp theo)

Làm lành

Trong ngót nửa tháng đầu làm phóng viên, tôi tỏ ra người rất chịu khó. Suốt ngày chạy trên các đường phố để nhặt tin cho nhà báo, rồi lại về tòa soạn «cấu-từ», viết thành những bài có văn chương.

Người bạn dẫn tôi vào đó, thấy tôi vất vả, thường vẫn bảo:

— Anh đại lắm, tội gì phải khó nhọc như thế? Anh cứ ra sờ cằm, ra tòa án, mà xem những việc xảy ra là đủ, rồi cứ bịa thêm vào đó, ai có biết đấy là đâu? Hai giòng «lập-bô» về việc bắt sòng bạc cũng đủ cho mình viết bài dài rồi. Công chúng có cần gì tin văn tấu? Công chúng là những người thích xem tiểu thuyết thì cứ mỗi tin, mình làm thành một bài «đoạn thiên tiểu thuyết nhỏ» có đầu có đuôi là vừa được lòng ông chủ, vừa được lòng mọi người...

Rồi anh ta lại đưa cho tôi xem mẫu văn có sẵn, tùy từng tin để thêm vào. Trong quyển sổ của anh lại có cả những «tin» không xảy ra bao giờ mà anh bịa ra để mỗi khi túng tin thì cho ra đăng báo.

Đó là một phương pháp tiện thực. Nhưng tôi không theo. Tôi không giỏi về việc bịa tin, mà khổ cho tôi hơn, tôi lại có lương tâm nhà nghề. Tôi muốn có những tin lạ, tin hay, và nhất quyết bỏ qua những cái gì tôi cho là độc giả không chú ý đến...

Nhờ có sự cần thận đó, tôi được ông chủ báo gọi tôi là người không làm hết phận sự. Nghĩa là không nhất được nhiều tin.

Một buổi sáng kia, tôi lang thang khắp Hà-nội, trong bụng mong gặp một việc án mạng ghê gớm xảy ra, nhưng dân Hà-nội hôm đó lại rất thuận-hòa với nhau để cho tôi tức.

Tôi nghĩ đến những lời cảm-đỗ của bạn đồng nghiệp và thấy siêu lòng. Tôi liền bước nhanh về tòa

LÊ-TA

soạn đề «bịa» một ít bài cho xong truyện. Lúc tới nơi, gặp ông chủ báo, tôi chào ông ta một cách rất lễ-phép thì ông ta đáp lại tôi bằng một cái lườm. Rồi, bỏ tập tin vật đang cầm ở tay ông, ông gọi tôi lại mà bảo:

— Nhà báo hiện nay hết việc rồi. Ông có thể đưa những bài của ông cho báo khác.

Thấy tôi ngạc nhiên còn đứng đó, ông lại nói:

— Nghĩa là chúng tôi đã tìm được người thế chân ông. Người phóng viên mới này hiểu tôi hơn ông, chăm chỉ hơn ông, văn lại viết hay hơn nữa.

Tôi ở nhà báo bước ra, thấy đất dưới chân như sắp sụp xuống. Trong túi lúc ấy chỉ còn có ngót một hào, nhà trọ tôi ở trước, tôi cãi nhau với chủ nhà rồi bỏ, mà hàng cơm tôi mới đến trọ ít lâu nay, họ vẫn ngờ sự giàu có của tôi.

Tôi cố yên-ủi tôi rằng ông chủ báo kia là người soàng, không biết được tài của mình, thì cần gì phải làm với ông ấy nữa. Nhưng không có điều gì khác để yên-ủi cái nghèo khổ của mình lúc ấy.

Tôi đang lững thững bước, trong bụng buồn như người... không có một điều gì vui, và tuyệt vọng như người không có một tia hy vọng, bỗng trông thấy Bách Linh đi bên đường bên kia. Cứ chỉ thử nhất của tôi là chạy chạy đến ôm lấy anh ta. Nhưng chợt nghĩ lại... Nỗi mừng gặp bạn với lòng tự-ái đánh nhau một trận đão-đề trong ngót một phút đồng hồ.

Rồi không hiểu tại sao lòng tự-ái thua.

Tôi chạy đến gọi Linh thì thấy anh ta mừng cuống quít:

NGÀY 4 AOUT HÃY ĐÓN MUA SỐ 1 BÁO:

TÂN-VĂN

Chủ Nhon: Mlle TRẦN-THI-HIỆP — Chủ Nhiệm: PHAN-VĂN-THIỆT
20 trang của Việt-Dân cũ — Nhiều mục mới lạ — Nhiều bài đặc sắc về chánh trị thế giới — Điều tra xã hội — Nhiều hình — Đoạn thiên hay — Mỗi kỳ có BA BỘ TIỂU THUYẾT.

Có M.M. Đào-Trình-Nhất, Phạm-Văn-Điều, Lê-Trung-Nghĩa, Đông-Hồ, cụ Sào-Nam, Á-Nam, v. v. trợ giúp... Hãy mua thử mà coi một số.

Mỗi Số 0\$10

Những người mua năm được nhiều món thưởng có giá trị

SI VOUS VOULEZ FAIRE DE

« L'AMI DE LA JE

BULLETIN PÉDAGOGIQUE PUBLIÉ PAR UNE RÉUNION DE PROFESSEURS

ABONNEMENT

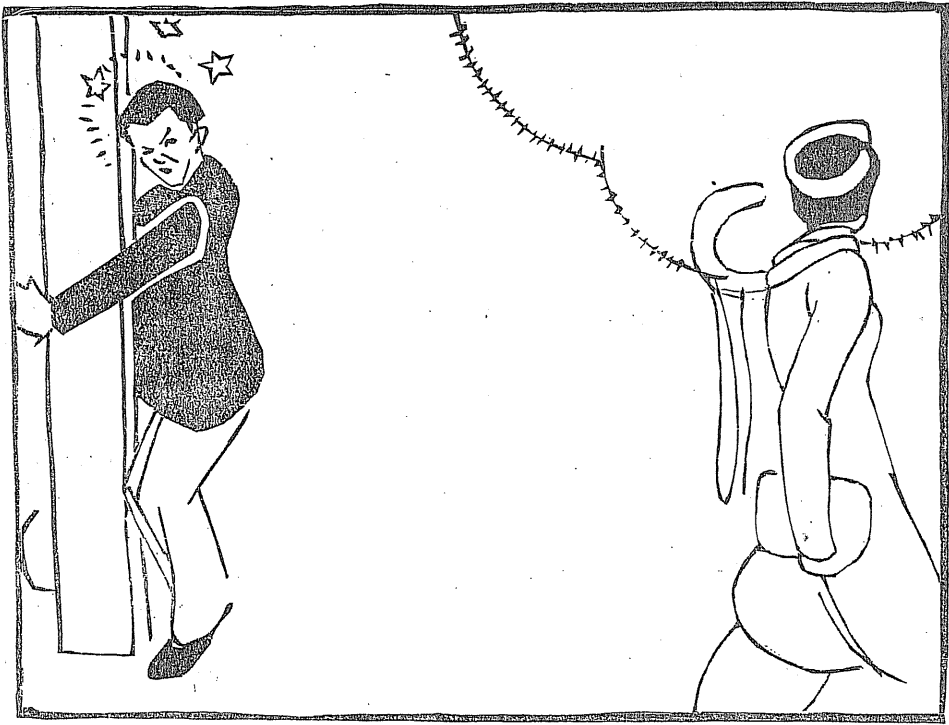
DIRECTION:

UN NUMÉRO SERA ENVOYÉ À TITRE

Tout abonnement à l'A. J. S. année scolaire 1934-35 donne

Fautes de Français Expliquées contre un

Petit Concours Amusant de l'A. J. S. Nos lecteurs trouveront

... Choáng váng cả người

M B Á O

— Anh không giận tôi nữa chứ?
— Còn anh, anh có giận tôi không?
Linh nghĩ một lát rồi trả lời:
— Có. Nhưng khi tôi nghĩ rằng anh là đồ tôi thì tôi hết giận ngay.

— Thế nghĩa là...
— Nghĩa là bao giờ tôi cũng mến anh. Anh bỏ tôi mà đi, tôi chắc cũng vì tôi không được tử tế với anh như tôi tưởng... Nhưng tôi vẫn tử tế lắm... Còn anh, có lẽ anh cho tôi cây có tiền nuôi được anh, nên khinh anh. Tôi có ý tìm anh, nhưng anh chồn đầu kín thế?

— Tôi ở hàng Bạc.
— Giàu nhỉ! ở hàng Bạc hẳn lắm tiền?

— Ồi thử dài!
— Nhưng tôi không ở đấy nữa!
— Sao vậy?
— Vì tôi cãi nhau với lão chủ trọ, hẳn khinh nghề làm báo của chúng mình.

Linh nghe nói yên lặng bắt tay tôi một cái. Anh hỏi tôi làm gì mà sống được bấy lâu nay. Tôi xấu hổ, nhưng cũng thú thực là « làm báo ».

— Ồ! lão chủ đó, tôi đã biết! Chúng tôi vẫn gọi là nhà luân lý nữa mà.

Tôi lại thú thực với Linh rằng tôi mới « từ chức » xong. Linh lại bắt tay tôi:

— Anh nghĩ phải đó. Thôi, giờ anh lại về ở với tôi như xưa, tôi không bắt anh học như trước nữa đâu. Mà anh muốn thì tôi sẽ tìm việc cho. Tôi đang đi thu xếp mấy việc cần, nhưng gặp anh đây, tôi mặc kệ chúng nó.

Mấy việc cần đó là việc đi vay chỗ nọ, trả chỗ kia. Linh vắng tôi, tiêu pha không tính toán như trước nữa. Bởi thế, theo thói quen của anh chàng con trai bất tử ấy, tiền ở trong túi nằm không nóng chỗ bao giờ.

Linh bảo nhỏ tôi:

— Tôi còn thiếu của chủ trọ tám đồng bạc cơm tháng này... Anh... anh có xu không?

Tôi lại thú thực một lần thứ ba:

— Xu thì có, nhưng chỉ đủ để ăn một bữa phở thôi.

— Thôi cũng được, anh về với tôi bây giờ, thì anh sẽ làm người đảm bảo cho tôi chịu tiền lão chủ trọ, vì lão biết anh là người ngăn nắp hơn tôi...

Lại ở chung

Về đến chỗ trọ là chỗ ở của cũ chúng tôi ở phố hàng Bông, Linh tươi cười bảo cho ông chủ nhà rằng anh ta giàu lắm rồi. Ông chủ lại tươi cười hơn Linh.

— Nhưng cuối tháng này thì tôi sẽ trả cụ đủ cả các món.

Câu nói đó có cái phép huyền bí làm cho ông chủ hết tươi cười.

Một chốc, Linh hỏi tôi:

— Anh ăn cơm sáng chưa?

— Tôi cũng toan hỏi anh thế.

Bốn mắt long lanh với hai cái miệng nuốt nước bọt ừng ực trả lời thay chúng tôi.

— Thế thì tôi phải thết tôi một bữa tiệc để mừng anh trở lại mới được.

Nói rồi, Linh đi mở hòm lấy tiền.

— Tôi có tiền không dám đề trong người, vì đem đi thì thế nào cũng nướng hết trong hàng sách.

Bỗng Linh ngạc nhiên:

-- Quái! mình có hơn một đồng bạc hào trong này... từ sáng đến giờ chưa tiêu gì, mà đi đâu mất tám hào?

— Hòm anh có khóa không?

— Không.

— Hay là có người ăn cắp?

— Không. Có nhẽ tôi tiêu gì rồi quên đó thôi. Thường vẫn thế luôn. Tôi tiêu gì cũng không nhớ được nữa. Thôi, còn năm hào. ta đi cao-lâu đi.

Trong lúc ăn uống, Linh bảo tôi rằng từ nay tôi lại giữ việc tiêu pha hộ anh, và cùng nhau lại tiết kiệm như trước. Anh nói:

— Anh đừng ngại ngần chi hết. Tiền của tôi là tiền của anh. Anh hay nghĩ lời thôi như hồi nào làm tôi tức anh lắm.

— Là vì lòng tự-ái của tôi tưởng anh khinh tôi... Trong tình bạn bè bao giờ cũng thế, truyện tiền nong là một truyện khốn nạn.

— Phải, khốn nạn lắm.

Sau khi năm hào chỉ của Linh đã thành hình phở tái, thịt sào và bánh tây chui vào bụng chúng tôi rồi, và sau khi tìm các tiếng không tốt để rửa truyện tiền nong trong tình bạn bè, chúng tôi vui vẻ ra phố.

Linh, mà sự tiêu hóa làm cho sung sướng, đến đứng ngắm các đồ vàng bạc ở những cửa hàng nữ trang và hứa rằng sẽ mua rất nhiều hột soàn với nhẫn ngọc để tặng tình nhân — nếu anh có tiền và nhất là có tình nhân.

Tôi thì tôi ôn-hòa về sự ước mong hơn. Tôi chỉ muốn có cái nhà gác ba tầng kia, chúng tôi sẽ ở một tầng, còn hai tầng làm bảo quản, rồi cho Linh làm chủ bút. Tôi sẽ mở rộng cửa cho những người đã đọc tám pho sách lớn về nghề báo như tôi, sẽ cho họ viết những tin nhanh nhẹn, văn tắt, không văn chương, nhưng không than thở — và nhất là không bao giờ tôi đuổi một người phóng viên như tôi.

Sự lo tính đến hậu-lai khiến tôi lo tính đến cái hậu-lai gần hơn: là bữa ăn chiều hôm ấy.

Tôi lo ngại hỏi Linh:

— Nguy! anh còn năm hào tiêu cả rồi... mà lúc này đã từ chức ăn cơm tháng với ông chủ nhà... Thế thì chiều nay, ăn gì?

— Cần quái gì! tôi đã có phép.

Cái phép ấy, Linh đựng trong hòm.

Nhưng lúc về nhà lục hòm tìm thì Linh chau mày, rồi lắc đầu, lo ngại hiện ra nét mặt:

— Quái! tờ giấy bạc một đồng tôi để trong này cũng đi đâu mất rồi?

— Sao anh không đề cẩn thận một chút? Sao không bỏ vào ví mà giữ?

— Tôi đã bảo, túi tôi nó khô tính lắm, không cho tiền bạc ở trọ lâu bao giờ.

— Chắc có đứa ăn cắp...

— Không thể có ăn cắp được. Nhà này có ông chủ nhà, ông ta mà biết tôi có xu là đòi thẳng tay, không cần phải ăn cắp nữa. Còn thằng nhỏ, tôi biết nó thực-thà lắm.

— Sao anh biết nó thực-thà?

— Vì tôi thường đánh rơi tiền, lúc một vài xu, lúc năm xu, lúc một hào, nó nhặt được đều đem trả.

— Nó trả một vài xu để dọ anh đánh rơi một vài đồng. Mà bởi anh không đánh rơi thì nó lấy chứ sao?

Linh không nghe tôi. Khi anh tin điều gì, thì yên trí tin điều đó.

Gọi thằng nhỏ nhà ngoài hỏi thì nó nói rằng không biết là Linh có tiền, mà cũng không ngờ Linh để tiền trong hòm.

— Vả lại, nếu nó lấy thì nó đã trốn mất, chứ khi nào dám ở đây. — Linh nói rồi, không nhắc tới truyện ấy nữa.

(còn nữa)

LÊ-TA

TÚ MỠ TRẢ LỜI THÔNG-PHONG

Số Phong-hóa ngày mồng ba, tháng tám,

Tôi có bài thơ « Quan phán đạo Sầm-son ».

Cũng tưởng rằng mách quẻ, truyện bông lon,

Ngờ đâu đến nỗi gây oan, tác họa.

Đề các bác bị bà đầm bắt vạ,

Tức, gửi lời trách quả tử tung.

Rõ thực là cái sây này cái ung

Thành lớn truyện, các anh hùng lâm nạn.

Cả đến bác, bác cũng gửi thơ oán thán,

Làm cho tôi ngao-ngán cả lòng.

Bác ơi, chẳng qua là câu truyện giữa khoảng trung,

Các bà chị khéo đề chừng bắt bóng.

Có tạt giọt mình, các bác mới ngay

râu, cứng họng,

Đành bỏ tay, hòng mua chuộc bụng

khoan-từ.

Vật trụ chẳng được các bác vật nhà sư,

Oán thẳng Tú, thực quá ư phi-lý...

Sách có chữ rằng: « Tiền trách kẻ,

Hậu trách nhân », nên ngẫm nghĩ, bác ơi!

Song, tuy rằng cơ sự đã rồi,

Tôi cũng bỏ-chính một đôi lời phản tỏ.

Rằng: « Các quan phán nói trong bài

thơ nọ,

Không phải các ngài làm cùng sở, bác

Thông-Phong ».

Họa chẳng, các bác hài lòng...

Tú Mỡ.

Thảo nào ở Hanoi họ bảo có đồ rắng há

IS PROGRÈS EN FRANÇAIS. LISEZ :
ESSE STUDIEUSE
USAGE DES ÉLÈVES DU CYCLE PRIMAIRE ET PRIMAIRE SUPÉRIEUR
un an : 1p.30
Beauchamp, Hanoi
ENSEIGNEMENT SUR SIMPLE DEMANDE
une ces trois brochures : La Description, le Français N° 1, les
poste de Cinq Cents pour l'affranchissement.
letín A. J. S. N° 95 (n° du 21 aout 1934) le résultat de ce concours.

RAYONS X
Ai đau phổi, ho lao, ho lâu ngày. Ai đau dạ dày, đau gan, đau thận, đau
xương. Ai muốn rõ căn nguyên bệnh các phủ tạng trong thân thể, nên đến :
Phòng thăm bệnh Bác-sỹ LUYỆN | Phòng thăm bệnh Bác-sỹ CHUÔNG
8, rue de la Citadelle, GIẤY NƠI: 304 | 167, Ed Henri d'Orléans, GIẤY NƠI: 772
Phố Đường-thành sau phố Xe-diễn | Đầu Ngõ Trăm-mới
Soi điện hoặc Chụp ảnh bằng điện-quang
Hai Bác-sỹ cùng xem bệnh và chiếu điện, vậy đến bên nào cũng được
Hai Bác-sỹ LUYỆN và CHUÔNG mới mở
NHÀ HỘ-SINH VÀ DƯỠNG-BỆNH
Tại 167, Boulevard Henri d'Orléans; (Ngõ Trăm mới) — HANOI
(Phòng thăm bệnh của Bác-sỹ CHUÔNG cũng ở đây)

ĐỜI MƯA GIÓ

XÃ-HỘI TIỂU-THUYẾT

II

CHƯƠNG chăm chăm nhìn lửa cháy trong lò sưởi, ngồi chờ. Cảm động, chàng đang tìm cách nào tránh được hay giấu được sự cảm-dộng biểu lộ ra trên nét mặt. Vì, đoán chắc rằng người đàn bà đến chơi khuya như thế chỉ có thể là Tuyết, Chương cảm thấy hai tính tình đột nhiên hiện ra trong tâm hồn: tình yêu thương rào rạt và lòng căm giận giữ dội. Sự dịu-dàng của hơi than hồng ấm-áp, giữa cảnh đêm đông mưa phùn, gió lạnh, như ôm ấp lấy trái tim khô héo của chàng mà thì thầm âu-yếm dục chàng yêu. Song sau hai năm cách biệt, những sự lừa dối với bao nhiêu kỷ niệm đau đớn còn sùng sục sôi ở trong lòng.

Một lúc lâu, vẫn không thấy vú già trở về. Chương sốt ruột quay đầu lại, định cất tiếng gọi, thì, kinh ngạc xiết bao, in lên màu xanh cánh cửa hé mở, một người đàn bà run lẩy bẩy trong cái áo nhiều dài màu « cặn rượu nho ». Chương biết thừa rằng đó là Tuyết, song cũng vờ đứng dậy nói:

— Mời bà ngồi chơi. Thưa bà muốn hỏi tôi điều gì?

Chương vẫn tưởng Tuyết lại sẽ vui vẻ cười khanh khách như xưa và sẽ đem hết những truyện bịa đặt ra kể cho chàng nghe. Nhưng không, Tuyết chỉ cúi mặt nhìn xuống, như bẽ bàng, xấu hổ, như hối hận, sợ hãi. Cái vui khinh bạc ngày xưa không còn nữa. Lòng trắc ẩn bỗng bị xúc động, Chương chẳng giữ nổi mãi được vẻ lãnh đạm, sẽ gọi:

Xem P. H. từ số 89

— Tuyết! Tuyết!

Từ từ, Tuyết ngừng mặt. Chương giật mình, dương cặp mắt ngạc nhiên đăm đăm nhìn. Xa cách nhau có hai năm mà chàng thấy Tuyết như già đi đến mười tuổi. Cặp mắt sặc sảo,

long lanh, nay đã mờ, đã sạm như mất hết tinh thần, chôn trong hai cái quầng đen sâu hoắm. Lớp phấn không đủ dày để che đôi má hóp và những nếp nhăn trên trán. Màu son thâm búi trên môi càng làm rõ rệt nổi điều linh của bộ mặt nhợt nhạt, xanh xao. Cái nhan sắc diễm lệ thừa xưa đã tàn tạ như đoá hoa rã rời sau những ngày mưa gió.

Chương không ngờ, thực Chương không ngờ rằng cái đời trụy lạc đưa con người tới cõi già mau chóng đến như thế. Thốt nhiên hiện ra trước mắt Chương những cảnh tượng ghê gớm, những hình ảnh các

gái giang hồ bán vui trong một đêm qua... Lòng trắc ẩn đối với Tuyết đổi ngay ra lòng khinh bỉ, và mấy phút trước, chàng nóng nảy muốn gặp mặt Tuyết bao nhiêu thì bây giờ chàng sốt sắng muốn tránh mặt Tuyết bấy nhiêu. Có sắc đẹp thì mới có thể khiến được kẻ giận mình tha thứ. Nếu không thì van lơn cũng là vô ích. Có lẽ biết thế chẳng, nên khi thấy Chương cau mày tỏ ý khó chịu, Tuyết chỉ yên lặng cúi đầu đứng đợi.

— Có còn đến đây làm gì?

Tuyết quay lại đóng cửa, vì luồng gió lạnh lọt qua làm cho nàng rét buốt đến xương. Tưởng đó là một cử chỉ tự do thường có của Tuyết, Chương cười nhạo ngồi xuống ghế, không thèm hỏi nữa.

Lúc ấy, vú già ở dưới nhà đi lên để cất cốc và chén vào tủ bát đĩa. Chương sẽ bắt hàm nói:

— Vú hỏi xem cô ấy muốn cái gì?

Tuyết chùng cho đó là một cách đối đãi quá khiếm nhã, trợn mắt căm tức nhìn Chương, rồi lặng lẽ mở cửa đi ra. Nhưng vì người yếu và đói quá, Tuyết suýt ngã gục xuống, phải vịn lấy cánh cửa. Bấy giờ vú già mới nhận được mặt Tuyết:

— Ô kìa, bà mà ban nãy con không biết.

Hai hàm răng đập vào nhau lập cập, Tuyết vừa thở, vừa nói:

— Vú làm phúc... cho tôi... xin một chén nước nóng.

— Nhưng bà đứng đây có gió. Vào trong này, con đóng cửa cho đỡ lạnh.

Miệng nói, tay giắt Tuyết vào, rồi đóng cửa lại.

của KHÁI-HƯNG và NHẬT-LINH

Cách cử chỉ của vú già làm cho Chương sinh ngượng. Chàng lại gần, hỏi Tuyết:

— Có việc gì không?

Giọng từ tốn, Tuyết sẽ đáp:

— Cảm ơn ông... em có sao đâu.

Thấy Tuyết gầy gò trong bộ quần áo rộng thênh thang và rét run đờng không được vững, Chương thương hại bảo vú già giắt năng lại ngò bèn lò sưởi, rồi ôn tồn hỏi:

— Tuyết lạnh lắm phải không?

— Vâng.

— Tuyết ốm?

— Vâng.

Vừa trả lời, Tuyết vừa lúng túng giấu chỗ rách ở khuỷu tay, e - lệ khép hai tà áo lại để cố che những lỗ thủng của một ống quần lĩnh thâm đã bạc mầu. Nhưng quá chậm rồi, Chương đưa mắt đã liếc thấy mấy vết trắng tròn ở chiếc quần lót lộ ra.

— Quần áo Tuyết ướt cả, Tuyết có thay quần áo không?

— Cảm ơn ông. Em ngồi sưởi một tí sẽ ráo ngay.

— Trông Tuyết có đáng một nhọc lắm. Tuyết cần nghỉ một lát.

Một nụ cười đau đớn nở trên cặp môi Tuyết:

— Vâng, quả thực em đến đây cũng chỉ định xin ngủ nhờ nhà ông một đêm, nhưng sợ không tiện, nên em chưa dám ngủ lại.

Chương vụt nghĩ đến tình cảnh kẻ khốn nạn, không cửa, không nhà lang thang, lặn lội trên con đường đầy mưa gió, giữa lúc mọi người vui vẻ đón chào xuân. Quay lại, chàng bảo vú già:

BÀI HÁT MỪNG BẮC-KỲ NAM-TỬU

Ta về, ta tắm ao ta, Ao ta tắm mát rượu nhà uống ngon
Nghĩ thời sống cạn đá mòn, Ai hay quốc-túy lại còn có nay

Nam nhân, nam-tửu

Người Annam nay uống rượu annam.

Thật tha hồ cất chén với tri-âm,

Bổ nhờ vụng thương thâm bao những lúc.

Chất gạo có say không nhưc óc,

Hơi men cùng nhấp lại mềm môi.

Trải tang thương non nước đầy vơi;

Còn chút đó cuộc đời chưa đáng chán.

Rót đầy chén, uống chơi cho cạn,

Họ nhà Tiên, nào những bạn Lưu-linh.

Yêu nhau một hợp cũng tình.

TẢN-ĐÀ NGUYỄN-KHẮC-HIỆU

Công-ty vừa nhận được bài hát trên này của nhà thi-sĩ Tản-đà gửi mừng. Vậy xin có nhờ chân-trọng cảm ơn soạn-giả và đăng đề quốc-dân đồng lâm.

CÔNG-TY RƯỢU VĂN-ĐIỀN lại cáo

BÀN BÀ VƯỢT BÈ

Đàn bà khi sinh đẻ là lúc nguy hiểm đệ nhất, nhiều người sinh đẻ khó khăn, hoặc sau khi sinh đẻ nảy ra nhiều sự nguy hiểm, nhất là những người đẻ con-so lại càng lo ngại lắm. Muốn tránh khỏi những sự nguy hiểm và bảo thủ cho được mẹ tròn con vuông, con cái được mạnh khỏe vô-sự, thì sắp đến ngày sinh đẻ, nên mua phòng 2 thứ thuốc: «SẢN-HẬU BỒI-BỒ» số 58» và thuốc «SẢN-HẬU ĐIỀU-NHIẾP» số 106» mỗi chai đều giá 1\$00. Khi sắp đẻ nên dùng thứ thuốc Sản-hậu bồi-bồ cho dễ sinh đẻ, cho rau chóng ra, khi đẻ rồi nên uống nhiều để chực hết ứ huyết, cho mạch máu chạy mạnh, tăng sức khỏe, cứng gân cốt, và dùng thuốc Sản-hậu điều-nhiếp để bồi bổ khí-huyết, sinh nhiều máu, chóng mạnh khỏe, chóng tiêu hóa, tránh khỏi các bệnh hậu-sản, bán tại nhà thuốc NAM-THIÊN ĐƯỜNG, 45 Phố PHÚC-KIẾN HANOI, hiệu Mai-Linh, 62 Cầu-dắt Hải-phong, nhà số 140 phố Khách Nam-Định, Phúc-hưng-Long Thanh-Hóa, Vĩnh-hưng-Tường Vinh, Vĩnh-tường Huế, Hoàng-Tá Quin-nơn, Mộng-Lương Nha-trang, Trần-Cánh Quảng-ngãi, Lê-nam-Hưng Phan-thiết, Thanh-Thanh, 38 Pellerin Saigon và đại-lý khắp các tỉnh xứ Đông Pháp.

— Vú lấy cái màn ren mắc ở buồng bên cho bà ấy nghỉ. Rồi lên nhà, mở tủ lấy cái chăn chiên. Còn gối thì lấy một cái gối ở giường tôi ấy. Giường tôi vẫn có một đôi gối đấy.

Tuyết cúi gầm mặt, không dám nhìn lên. Trong hai năm ở lại một mình, Chương vẫn còn đề y nguyên đôi gối bên cạnh nhau. Mà cái tính chu đáo của Chương ngày xưa nàng rất ghét, ngày nay chỉ làm cho nàng cảm động.

Hai người yên lặng ngồi nghe tiếng củi nổ, và vẩn vơ mơ mộng nhìn ngọn lửa cháy lom-dom trong lò.....

— Anh có nước nóng đây chứ ? (Lần đầu, Tuyết gọi Chương là anh. Có lẽ Tuyết ngấm nghĩ thấy chữ ông không được tự nhiên).

— Có... Nhưng cô cứ ngồi đây mà sưởi để tôi lấy cho.

Rồi Chương đứng dậy sang bàn ăn rót một cốc nước chè nụ đưa cho Tuyết.

— Cảm ơn anh.

Tuyết uống một hơi cạn cốc nước đấy.

— Cô khát lắm nhỉ. Cô uống nữa, tôi rót ?

— Cảm ơn anh. Em xin đủ.

— Chắc Tuyết đói ?

Sợ làm phật lòng Tuyết, Chương nói chữa :

— Vì về mùa rét, ăn đến chóng đói.

— Thưa anh không, em vừa ăn cơm xong.

Thực ra, từ chiều hôm qua, — từ lúc ta bắt đầu nghĩ đến bữa ăn của người chết cũng như bữa ăn của người sống, — Tuyết chẳng có một hột cơm trong dạ dày.

Mười phút sau, khi Tuyết vừa hơi hoàn hồn, vú già vào nói đã mắc màn ở cái giường buồng cầu thang và mời Tuyết đi nghỉ. Thong thả, Tuyết đứng dậy, xin phép Chương sang buồng bên.

— Quần áo cô hãy còn ướt, cô có muốn thay không ?

Tuyết ngo ngác nhìn Chương, cho câu chàng nói là một câu mai-mĩa chua cay. Nhưng ngấm nhiên, Chương bảo vú già :

— Vú lên gác mở tủ lấy bộ quần áo ngủ của bà ấy xuống cho bà ấy thay, bộ quần áo lụa mà tôi để ở ngăn dưới cùng ấy.

Tuyết thồn thức, ứa hai hàng lệ. Sau hai năm, những quần áo nàng để lại khi ra đi, chàng còn giữ gìn cẩn thận. Nàng nghĩ thầm : « Nếu ta biết chàng yêu ta đến thế, thì giá ta đừng đến nhà chàng có hơn không. Chàng sẽ mãi mãi sống với cái hình ảnh không già của ta. Nhưng nay chàng đã trông thấy ta rồi, thì từ đây, ta sẽ không còn chiếm được một chỗ còn-con trong tâm hồn chàng nữa. »

Chương vờ đứng dậy rót nước uống : vì chàng không muốn để cho Tuyết biết chàng cảm động.....

III

Một giờ sau, Tuyết vẫn băn khoăn không sao ngủ được, dù thân thể Tuyết mệt nhọc, đau đớn như dần.

Ở buồng bên, ngọn đèn điện dưới cái chụp lụa đỏ, vẫn chiếu ánh sáng lơ mờ, ử rử. Tuy không nghe thấy tiếng động nhỏ, mà Tuyết cũng đoán rằng Chương còn thức, và đương ngồi nguyên chỗ cũ ở bên lò sưởi.

Se sẽ Tuyết trở dậy, hé cửa nhòm sang : Quả nhiên, Chương vẫn ngồi trong chiếc ghế bành, hai bàn tay ôm đầu nghĩ ngợi. Rón rén, nàng ại gần. Lửa trong lò đã tắt và than đã hầu tàn.

Tuyết ngồi xuống, se sẽ bỏ thêm củi vào lò, rồi lại bỏ giấy vụn lấy mấy cái phong bì cũ nhóm lửa.

Nghe tiếng động, Chương mở mắt trông thấy Tuyết, liền hỏi :

— Tuyết chưa ngủ ?

— Khuya rồi, mời anh cũng đi nghỉ thôi.

— Được, mặc tôi. Tuyết cứ đi ngủ đi. Ngập ngừng, Tuyết nói :

— Anh tha tội cho em.

Chương không trả lời, yên lặng nhìn lửa cháy.

Thưa anh, em chẳng đáng được anh giận.... Em chỉ đáng để anh khinh-bĩ mà thôi.

Chương vẫn không trả lời, nét mặt thản nhiên lạnh lùng. Tuyết ngượng nghịu, nói lảng sang truyện khác :

— Những bát thủy tiên anh gọi khéo nhỉ ?

Chương đáp lại câu khen ngợi

bằng cái mỉm cười gượng. Tuyết vuốt lá thủy-tiên nói tiếp :

— Nhưng anh tĩa lá hơi muộn.

Đề lá dài quá như thế thì hoa kém sức, mà rễ cũng kém phần trắng. Còn kiêu gọt thì rất khéo, trông như cô tiên trắng nuột chấp bô cánh phượng màu xanh mà bay là là trên mặt nước.

Chương nhìn Tuyết bằng cặp mắt mỉa-mai, vì chàng lại nhớ đến sự so sánh vô lý của Tuyết ngày năm xưa. Tuyết thì ôm ngực cúi xuống ho sù-sù. Từ lúc mới đến, Tuyết đã húng-hắng ho nhưng nàng vẫn cố giữ không để cho Chương biết.

Chương thương hại, lại gần nói :

— Tuyết mệt lắm.

— Anh... cho em... xin một chén nước.

Uống xong, Tuyết cười bảo Chương :

— Không sao đâu, anh ạ. Có lẽ vì em gặp lạnh.

— Sao trời rét mà Tuyết đi chơi khuya thế ?

Thản nhiên, Tuyết đáp :

— Em không có chỗ trọ.

— Không có chỗ trọ ?

— Không có chỗ trọ. Ngày tết, ai người ta thêm chửa....

Chương đứng dậy nhường ghế cho Tuyết :

— Em ngồi cái ghế này có nệm êm và ấm hơn.

Lần đầu, Chương âu yếm gọi Tuyết là em, khiến Tuyết vừa cảm động tấm lòng trắc ẩn của Chương, vừa tủi cực tấm thân nhờ nhờ của mình, bưng mặt khóc nức nở.. Gãy sọp trong bộ « pyjamas » rộng lưng thụng, Tuyết giống như đứa bù-din trong vườn dưa.

Rồi sụt sùi, Tuyết kể cho Chương nghe cái đời khốn nạn trong ba tháng gần đây.

Đã ba tháng, Tuyết ốm, Tuyết ho. Người càng ngày càng gầy, càng yếu, nhan sắc một ngày một phai. Buổi đầu, Tuyết còn gượng, nay đi chơi với người này, mai vui thú với người kia. Nhưng sau không sao kham nổi, mà cũng chẳng ai còn yêu chuộng được mình, Tuyết đến ở nhờ nhà một người chị em bạn, ta người mà xưa kia Tuyết vẫn thường giúp đỡ.

Gần hai tháng trời, Tuyết cùng người ấy chia nhau gian phòng chật hẹp. Người ấy cũng chẳng giàu có gì mà có tiền thuốc thang cho Tuyết. Giúp cho một ngày hai bữa cơm cũng đã là quá lắm rồi.

Sáng hôm qua, chẳng biết vì muốn lánh xa Tuyết, hay vì lý tài quần bách, người bạn về quê ăn tết, giao trả lại gian phòng cho nhà chủ.

Tuyết, bệnh đã bớt, gượng bỏ ra đi, lang thang trên vệ hệ thành phố, dưới mưa phùn, gió lạnh, để cố tìm một người bạn....

Nhưng, than ôi ! một cô gái giang hồ hết duyên thì làm gì còn có bạn !

Vì thế, từ hôm qua tới nay, không một hột cơm trong bụng, không một chút hy vọng trong lòng, Tuyết đi, Tuyết đi tới nơi vô định.

Giọng đầy nước mắt, Chương ngắt lời :

— Thế hôm qua, em ngủ ở đâu ?

— Trong vườn Bách-thú.

— Khốn nạn !... Nhưng sao em không đến ngay đây ?

— Em xấu hổ.., em không dám đến...

Trước lò lửa, hai cặp mắt nhìn nhau, nhỏ lụy.

(Còn nữa)

Khái-Hưng và Nhất-Linh

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG

ĐẠ - DÀY, PHÒNG - TÍCH, KINH - NIÊN

1-) Đau tức giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lan xuống ngang thắt lưng; ợ hơi lên cổ có khi ợ cả ra nước chua; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa; đau như thế gọi là **đau dạ dày** (đau bao tử).

2-) Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội; hễ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần; đau như thế gọi là **đau bụng kinh niên**.

3-) Đau chói chói trong bụng ngày đau ngày không; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, ợ lửng thất thường; sắc mặt vàng vọt hay búng beo, da bụng đầy bì bịch; đau như thế gọi là **đau bụng phòng tích**.

Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ, gởi cho bản hiệu sẽ, gửi thuốc bằng cách lĩnh-hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu: ĐIỀU-NGUYỄN ĐẠI DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

SỮA

NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO
CHÍNH-PHỦ PHÁP

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v. v. ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-mên

Những việc chính cần biết trong tuần lễ

QUANH VỤ BẠC GIẢ HÒA BÌNH

Ông Đinh công Huy và ông Đinh công Nhiếp đổ tội lẫn cho nhau

Trước phòng dự thẩm Hòa-bình, ông Đinh-Công-Huy khai rằng ông Rong có ý làm giấy bạc giả, nên rước đây mấy tháng đã mang thợ và máy móc lên Kê-sơn giao cho ông Nhiếp đứng chủ trương.

Giấy bạc giả của công-ty Rong-Nhiếp không giống giấy bạc thực chút nào, nên không lưu hành được.

Ông Nhiếp không muốn ủng hộ công trong mấy tháng, nên mang việc này tố cáo với quan sứ Hòa-bình và vụ cáo cho mình (Huy) vì hai lẽ: lập công với Chính phủ để chống được bọn, vì Nhiếp hiện đương phải nghỉ giả hạn -- làm cho Huy tù tội để chiếm địa-vị của Huy ở dân Mường -- lẽ nữa là hai người vẫn thù hằn nhau vì đã có lần kiện nhau.

Đem đối chứng hai người, ông Nhiếp vẫn một mực khai là ông Huy đứng chủ trương.

Thêm ba người nữa đã bị bắt, trong số đó có Nguyễn-văn-Du (Nam-dinh) giữ một địa vị quan trọng trong vụ giấy bạc giả Hòa-bình.

Một tổ làm hào giả ở bãi thuốc lá

Hanoi — Một nơi đúc hào giả ở bãi thuốc lá, ngoài bờ đê Yên-phụ bị khám phá hôm 11-8. Trong nhà có đủ các đồ đạc làm hào giả và nhiều đồng 0\$20 hào giả làm xong rồi.

6 người đã bị bắt là Cấn, Cấn giữ việc đúc, Phình, Thị-Đặng, vợ Năm, Tý mang lưu hành, 5 người quán làng Mưn-cầu, phủ Ân-thị (H. Y) và một người ở làng Đông-trác, huyện Thanh-tri (H.Đ.).

Cháy mất hơn 30 nóc nhà tại phố Mỹ-lâm

Gia-lâm. — 11 giờ đêm hôm 7-8, tại phố Mỹ-lâm có xảy ra một nạn hỏa tai rất lớn. Sở cảnh cho vội rống đến cứu, nhưng chẳng may vội rống bị tắc. Cầu cứu sở cảnh sát Hanoi, nhưng khi vội rống Hanoi — hai giờ sau, nghĩa là một giờ đêm — sang tới nơi đã quá muộn, lửa đã tàn rồi.

Kết quả, hơn 30 nóc nhà lá bị cháy thiệt hại tới trên nghìn đồng và trên 100 người không có chỗ trú.

Trần thiện Cấn, tùy phái sở Kho bạc ăn hối lộ tới trên vạn đồng

Haiduong — T. T. Cấn, tùy phái sở kho bạc, trong ngoài 10 năm nay, đã ăn chặn tiền từ thuế của vợ các người lính tòng chinh chết trận hồi Âu-chiến năm 1914. Cấn điều đình với họ lấy 2/3 số tiền ấy.

Nghe dân số tiền ăn chặn có tới trên một vạn đồng. Cấn đã bị bắt hôm 8-8.

Một người đàn bà Pháp đi lừa

Saigon — Một người đàn bà Pháp tên là B. . giữ việc coi máy điện thoại ở nhà bưu-điện bị cách chức, đã mạo một quyền sở để đi quyền trong chân thành và thu nạp được một số tiền lớn.

Bị bắt quả tang, bà B... đã thú nhận và bị tổng giam để chờ xét xử.

Ái-nữ ông B. Q. Chiêu đầu y khoa bác-sĩ

Saigon. — Cô Henriette Bùi, ái-nữ ông B. Q. Chiêu, mới đầu Y-khoa bác-sĩ, — bài luận án của cô được phê ưu hạng. Cô chuyên về khoa bảo sinh và bệnh riêng của phụ-nữ.

Một nữ luật sư Việt-Nam

Saigon — Theo Đ. N. N., cô Ngô-thị-Diệm, nữ du học sinh Việt-Nam ở Pháp vừa đầu Luật khoa cử nhân và hiện đã làm luật sư ở Montpellier.

Chữa bệnh dịch hạch bằng bèo Nhật-bản

Theo ông Nguyễn-ngọc-Công, thầy thuốc Annam ở Thủ-đức, thì bệnh dịch hạch có thể chữa bằng bèo Nhật bản được:

lấy lá non giả nhỏ vắt lấy độ tách cà phê cho uống, bã đắp vào chỗ có hạch, không bao lâu sẽ tan. Phương thuốc này lâu nay đã cứu được nhiều người rồi.

Ông B. Q. Chiêu về nước

Saigon — ông B. Q. Chiêu, đại biểu Nam kỳ tại thượng Hội-đồng thuộc-địa đã về tới Saigon hôm 3 8 Có nhiều thân thương Pháp-Nam ra đón ông ở bến tàu.

Nhà du lịch vòng quanh thế giới Bouvier qua Hanoi

Hanoi. — M. Bouvier, nhà du lịch vòng quanh thế giới đã đến Hanoi vào tháng Février năm ngoái, năm nay lại qua thăm thành phố ta lần nữa — Hôm 7-8 ông đã diễn thuyết về cuộc du lịch vòng quanh thế giới của ông tại khách sạn « Cop d'Or ».

Một người Nhật đi bộ vòng quanh thế giới

Hanoi — Một người Nhật-bản tên là Sbgetasts Hajn đi bộ vòng quanh thế giới đã tới Hanoi hôm 7-8 và đã xin chữ ký vào giấy thông hành tại sở mật thám.

Hội Vạn-Quốc Tiết-Kiệm

Hội tư dưới quyền kiểm soát của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp, ở bên Algérie, cùng ở dưới quyền kiểm duyệt của phủ Toàn Quyền Đông-Pháp

VỐN CỦA HỘI ĐÃ GÓP ĐỦ CẢ RỒI LÀ :

1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải
8.000.000 quan tiền Pháp (francs) } Nghĩa là gần được 1.500.000 đồng bạc Đông-pháp

XỔ-SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM SỐ 2

BỘ SỐ 274 XỔ TRÚNG

Phiếu số 16651 Ông Phạm-bá-Xinh Tri-châu Quan hòa Hội-xuân Thanh-hóa \$1.000,00
— 5569 Ông Mai-bá-Trang, 145 đường Bourdais Saigon 500,00
— 7268 Ông Phan-ngọc-Liên, ở Tân-an-Động Sadéc 500,00
— 16636 Ông Nguyễn-văn-Kha, giáo học ở Châu đốc 500,00
— 7953 Ông Nguyễn-bữu-Thịnh, 20 đường Robert Hanoi 250,00

XỔ SỐ HOÀN VỐN CHO PHIẾU TIẾT KIỆM SỐ 3

BỘ SỐ 1034 ĐÃ XỔ TRÚNG

Phiếu số 1175 Ông Nguyễn văn Tho, giáo học ở Thudaumot 250,00
— 1938 Ông Suminli, ở Shanghai. 125,00

XỔ SỐ TRẢ TIỀN LỜI CHO PHIẾU CÁCH THỨC SỐ 3

SỐ TIỀN LỜI LÀ : 459\$32

Phiếu số 764 Ông Diệp-Xuân, 64 Quai Càn-thơ, Càn-thơ. 229,66
— 765 Ông Ly-Hương, 38 Quai Camau, Cà-mau. 229,66

XỔ SỐ HOÀN VỐN GẤP BỘI CHO PHIẾU SỐ 5

Phiếu số 19458 Phiếu này chưa có người mua.

XỔ SỐ HOÀN NGUYÊN VỐN PHIẾU SỐ 5

BỘ SỐ 514 ĐÃ XỔ TRÚNG

Phiếu số 610 Bà Đỗ-thị-An, ở tại nhà ông Phúc 8 Armand Rousseau Hanoi. 1.000\$00
— 8913 A Ông Gilles Georges đường Clémenceau Haiphong 200,00

XỔ SỐ MIỄN TRỪ CHO PHIẾU TIẾT KIỆM SỐ 5

BỘ SỐ 2366 ĐÃ XỔ TRÚNG RA

Phiếu số 8267 Bà Jeanne Aubert, 188 đường Mayer Saigon. 1.000,00
2508A Ông Võ-văn-Trứ, làng Tháibình ở Tây-ninh 200,00
— 4417A Cô Võ-thị-Quế, 90 đường Dixmude Saigon. 200,00
— 5563A Cô Trần-thị-Mùi, Vườn-chè, Xuân-lộc Sơn-tây 200,00
— 7356A Ông Phan-hóa-Nguyên, Ấp Vinh lạc, Thuận-phước ở Tânchâu. 200,00

Số tiền định cho cuộc xổ số hội vốn gấp bội về tháng Aout định là 5.000.\$00

Phiếu 1.000 \$ trúng được hoàn ngay lại 5.000.00

500. — — — 2 500 00

200. — — — 1.000.00

Kỳ xổ số về tháng tám tếp sẽ mở vào ngày thứ ba 28 Aout

TIN THỂ THAO

Cuộc Nam du của đội ban G.M.R.

Đội ban Hà-thành hạng nhì, G. M. R. vào Nam và đã tranh đấu trong này ba trận :

Trận thứ nhất, bị Etoile Gia-định hạ 3-0.

Trận nhì, bị Saigon sport hạ 3-2.

Trận ba, hòa với Victoria I-I

Trong cuộc đấu với Victoria, công lớn là ở thủ thành Didier và hậu vệ Marzin. Hai cầu thủ này đã được các danh thủ Nam-kỳ phục tài và công chúng Nam thành hết thầy đều hoan nghênh.

TIN ĐỨC

Quyền hạn mới của Hitler sau khi Hindenburg tạ thế

Berlin — Hitler, lãnh tụ đảng Q. G. X. H., thủ tướng kiêm chủ tịch nước Đức, nay đã nắm quyền độc đoán, quyền mà một vua, chúa cũng không bao giờ có trong lịch sử nước Đức.

Sau khi thống lĩnh Hindenburg tạ thế, trong công việc làm, không còn ai có đủ uy quyền để ngăn cản Hitler thực hành cái chương trình ngày 25. 2. 20 của đảng. Chương trình đó sẽ mang thi hành một cách cực đoan.

Hitler đã yêu cầu tổ chức một cuộc «chương cầu dân ý» định vào ngày 19. 8 để xem dân đối với các đạo luật sắp phát biểu như thế nào.

PALACE

Le Meilleur Spectacle de Hanoi
Tuần lễ này :

FRANKENSTEIN

FRANKENSTEIN, con quỷ giết người là một phim ghê gớm dù người can đảm đến đâu xem cũng phải dùng mình rợn tóc... Phim này rất hay, chiếu mấy buổi nay được các bạn rất hoan nghênh nên buổi nào cũng đông không đủ chỗ ngồi, nay xin nhắc lại FRANKENSTEIN con quỷ nhập tràng dữ tợn giết người như ngóc chỉ còn chiếu đến thứ ba 21 Aout nữa là hết, vậy còn ngài nào chưa xem FRANKENSTEIN xin lại xem ngay kẻo phí mất một cuốn phim rất có giá trị và hiểm có.

Từ thứ tư 22 đến thứ ba 28 Aout 1934.

Chiếu tích :

C'ETAIT UN MUSICIEN

Fernand GRAVEY — Roland TOUTAIN và Lucien BAROUX sắm vai chính. Chuyện vui suốt từ đầu đến cuối lại có nhiều bài hát và âm nhạc du dương nghe rất êm tai thú vị.

OLYMPIA

Từ thứ sáu 17 đến thứ năm 23 Aout 1934
Chiếu phim :

ECHEC ET MAT

Dolly DAVIS — Adrien LAMY và PAU-LAIS sắm những vai chính. Một phim trình thám bí mật tuyệt hay, xin chờ bỏ qua.

CÁC BẠN NÊN MUA NĂM

và cử động cho nhiều người mua năm

Tờ báo sẽ đi thẳng từ người viết đến người đọc.

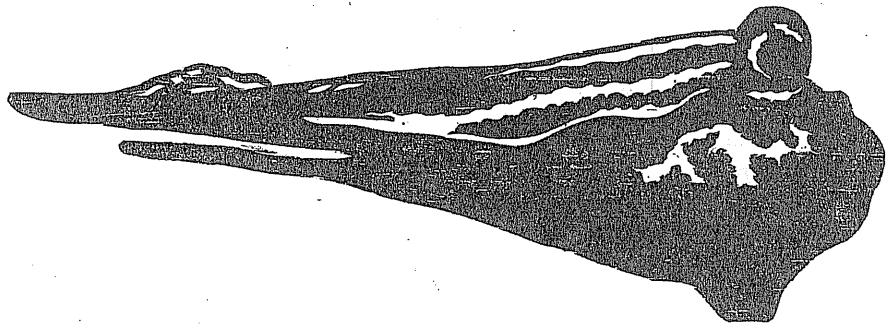
Lợi chèo cả hai bên

Một cái tính nhỏ đủ tỏ rõ: mua lẻ 52 số = 3\$64. Mua năm 3\$ Lợi 0\$64 với 0\$36 Phụ-trương vị chi lợi 1\$00 nghĩa là được trừ 30% (không kể các lợi quyền khác nữa).

MẤY CUỐN SÁCH MỚI

NỬA CHƯNG XUÂN của Khải-Hưng (nghìn thứ ba). 0\$75
VÀNG VÀ MẮT của Thế Lữ (nghìn thứ hai). 0\$45
ANH PHẢI SONG của Nhất Linh và Khải Hưng (nghìn thứ hai). 0\$45
CẠM BẮY NGƯỜI của Vũ trọng Phụng (nghìn thứ hai). 0\$45
HỒN BƯỚM MƠ TIỀN của Khải Hưng (nghìn thứ tư). 0\$40

Mua sách xin gửi tiền trước về ông Nguyễn - Tường - Tam 1 B^d Carnot
Tiền cước gửi lời báo lĩnh: 1 cuốn 0\$20, mỗi cuốn sau, nửa thêm 0\$06
Các bạn mua P. H. dài hạn được trừ 10%, mua 4 cuốn một lúc được trừ 20% vào tiền sách

KHÔNG PHẢI CON NONG NÓC BÈ !

O' các xứ nóng, về những nơi đông chua nước mặn (cũng có khi ở chỗ nước ngọt) có một giống vật đã được nhiều khách xa lạ tặng cho cái tên « nong nóc không lồ ». Mà không lồ thực, vì thân nó giải có khi tới 20 phân tây. Mới bé bỏng mà còn như thế, thì khi lớn lên, đôi hết hình dáng, lũ vật đó có lẽ thành một sọc toàn là ếch-ương, cóc, ếch, con nào con ấy to bằng cái ghế đầu mất. Nếu thế thì nhân dân các vùng đó tất phải đình tai, rúc óc về những tiếng kêu của nó mất. Nhưng nhờ giới, nhân dân các miền ấy vẫn được ăn ngon, ngủ yên như thường, vì lũ vật kia không đổi hình ra châu-chuộc, ra nhái bén hay ra cái « cóc » gì cả, nghĩa là chúng không phải là nong-nóc, chúng là cá... cá núc nác... cá ở cái vây, cái đuôi, và ở nhiều chỗ khác nữa.

Nào bà con, ai muốn nặn cái con không phải nong nóc ấy, thì tôi xin giúp :

— Minh cá, mặt thiềm thừ (thiềm thừ cụt mõm) mắt ốc nhồi, vây cánh bướm (vây cuối lưng), bốn thứ ấy chấp lại cho khéo, rồi thêm hai cái mẩu, thịt chẳng ra thịt, sương không phải xương vào ngay chỗ đáng nhẽ là nách, ấy là thành một con núc nác, trông có thể cho là tiêm tiêm được rồi vậy. À quên, lại còn phải theo trong gia phả họ nó mà đặt đôi mắt tho lỗ kia lên tít tận trên cùng trán, như hai cái mặt trời gác đôi tây, như thế, các nhà động vật học mới nhận được là con gì.

Nếu muốn giống hơn nữa thì toàn thân nó, ta phải nhuộm cho ra màu da lươn pha già tím.

Nhưng mà thôi, người ta chẳng làm được cái gì hoàn toàn cả, ta bỏ quách cái con vật nặn ấy đi, mà xem cái con vật thật của tạo-hóa, còn thú vị hơn nhiều :

Nhờ đôi mắt ở trót vót như hai cái điểm canh tít trên ngọn núi cao, núc nác chẳng cần ngoái cổ, quay đầu, cũng nom rõ được khắp chung quanh.

Có lẽ vì tính quá hóa rât, nên cái giống có hình cóc tía mà không có gan cóc tía kia, hễ thấy bóng người là chân nam, chân siêu, chạy bán sống bán chết ngay xuống nước.

Tạ đã biết núc nác có hai chân. Nhưng hai chân ấy, đời xưa có lẽ là hai cái vây, mà nay bắt đắ-dĩ phải là chân, cho nên khi núc nác chạy, ta trông tựa tựa như người đi bằng khuỷu-tay mà lê bộ giò liệt vậy. Nghĩa là có vẻ khổ sở vô cùng. Song, các cậu cho thể là sung sướng, vì các cậu có tính chỉ hay trông xuống — trông xuống nước, cái chỗ mà phần nhiều các bạn cá khác coi quý như tính mệnh, không bao giờ dám rời bỏ.

Các cậu sướng vì thung thăng được cả trên bờ lẫn dưới nước.

Mỗi khi, vì một cơ gì, các cậu

muốn lên chơi mặt đất, thì đã có một bộ túi sẵn, các cậu đồ đầy nước vào để ăn đường, đồ giải khát chẳng lo tốn đến một trinh nhỏ.

Tuy vậy, các cậu yêu nước lắm— phần nhiều chỉ yêu khi nước có cái tép, cái tôm cho các cậu soi. Nếu gặp lúc nước nghèo thì dù nước mặn chát, mặn chua đến đâu, các cậu cũng chếp miệng kêu nhạt mà bỏ phăng, nhảy lên bờ. Nhưng no nê rồi, ngồi đợi cho món ăn tiêu hóa, các cậu nghĩ gần, nghĩ xa, chợt nhận ra rằng cái thân mình là thân của nước, mà hồi nãy cái khó nó bó cái khôn, khiến cho các cậu mang tiếng là con người bạc-bẻo. Các cậu hối hận, các cậu lại uầy ào ào xuống nước — nhất là khi thấy bóng người !

Đói, các cậu lên ăn no, no nê các cậu hối, hối rồi các cậu lại mò xuống, cứ nhất định xuống, lại nhất định lên, lên xuống tới kỳ hết cái đời « chìm nổi » !

Cũng có cậu gan hơn một tí, định đi xa, nhưng tới khi túi cạn, lòng khô héo vì « nhớ nước », các cậu lại đâm bỏ về, chẳng thoát khỏi cái kiếp « sống về nước ».

Một nhà vạn vật học — không phải người xứ nóng — thấy giống như nong nóc mà không phải nong nóc ấy, có nhiều tính tình lạ, một hôm bắt về nuôi để nghiên cứu. Ông bỏ mấy cậu khách quý vào một cái bình vừa rộng, vừa sâu. Thế rồi một hôm khác, tự

— Thế nào ! ông lại đọc tờ khác à ? Người ta cũng nói như lời tôi chứ ?

— Vàng người ta cũng đòi đủ năm đồng a.

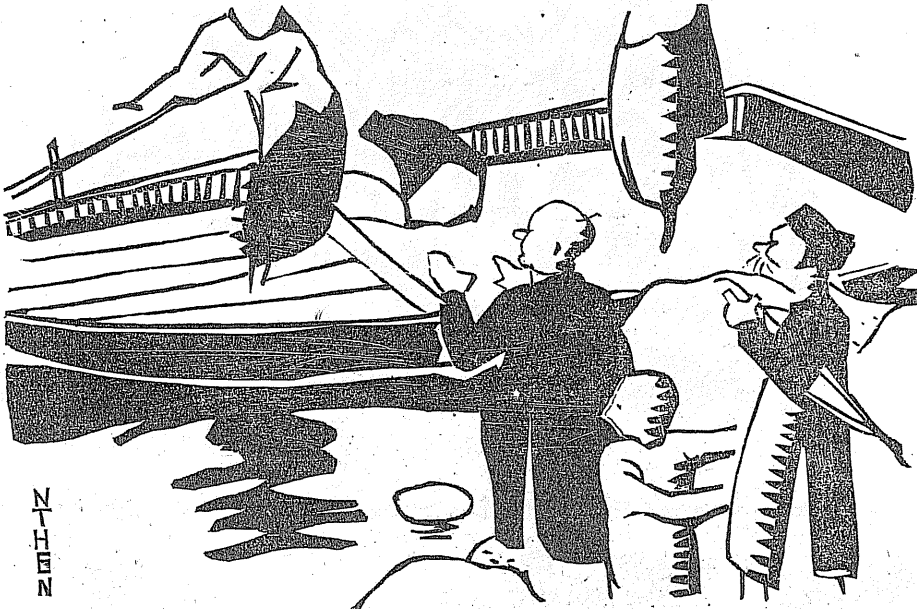
nhien thấy bình chỉ còn tro nước ở lại. Ông ngạc nhiên, đâm bo đi tìm. Thì ra các cậu khách ở mãi trong bình đâm ra buồn căng, leo lên thành bình giốc như cái tường đứng, rồi nhảy lên bàn, nhảy xuống ván gác, nhảy hết 15 bậc thang, nhảy ra tận cửa, rồi nhảy đi rạo quanh các phố phường.

Mãi ba giờ sau, ông mới bắt gặp lũ con nuôi cứng của ông đang đua nhau thon thót tập nhảy đầm trong một phố, cách xa nhà chừng nửa cây số, mà trời lại nắng như đổ lửa, chẳng cậu nào mang ô, mang mũ gì cả.

Sợ chúng phi cảm thử bất thành cá mẫm, ông vội vã bắt về.

Chẳng biết từ đó, các cậu có bỏ được cái tính chạy nhăng, mà chịu yên phận « cá chậu, chim lồng » không ?

Chàng thứ XIII

N H E N

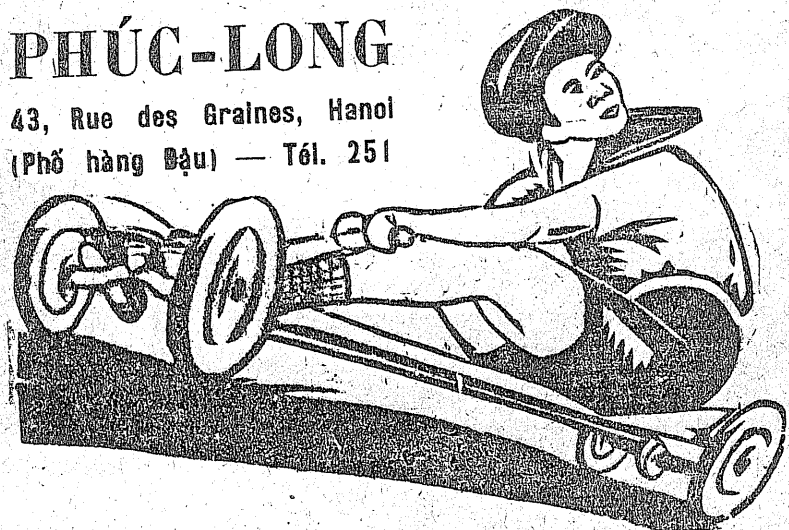
L. T. — Đồ ơi cho sang với.

Con L. T. — Đồ nát lắm, bố à. Để bác xả xuống trước xem sao đã roi hầy xuống.

Muốn cho trẻ con được khỏe mạnh, bạo gan, nhanh nhẹn, thì không có cách gì công hiệu bằng cho dùng AUTOFORT của nhà :

PHÚC-LONG

43, Rue des Graines, Hanoi
(Phố hàng Đậu) — Tél. 251

GIÁ BÁN LẺ LÀ 3\$50 MỘT CHIẾC
BAN BUÔN TẬP 10 CHIẾC GIỜ LÊN CÓ GIÁ RIÊNG

Chemise Lacoste

Theo chính-sách người Nhật, bản-hiệu xin bán phá giá những áo chemisette hạng tốt giống như hiệu Jil của bản-hiệu mới dết được.

Ao có khuy 1\$30

Ao có fermeture Éclair 1.50

lại mới chế

CU' CHUNG

100, rue du Coton, Hơ

Ở xa xin gửi mandat về trước và tính thêm thuế hết, chỉ biết rằng bất cái cước phí 0\$34 còn những áo sau ừ

ra nay chưa từng có
ni phần người mua phải chịu)

TRẦN-ĐÌNH-TRÚC

LUẬT-KHOA CỬ-NGHÂN ĐẠI HỌC-ĐƯỜNG

PARIS. CỔ-VẤN PHÁP-LUẬT

Số 5, Hàng Da cũ, Rue des Cuirs
(cạnh bãi chợ Hàng Da, Hanoi)

Việc kiện tụng, làm đơn, hợp-đồng, văn tự.
Đời nợ. Mua, bán, nhà, đất. v. v. . . .
Lệ phí pháp-luật : mỗi lượt 1 đồng
Ở xa xin gửi mandat

SÂM NHUNG BỔ THẬN LẠC LONG

Trị thận hư, đau lưng mỏi gối, đại tiện
áo, tiểu tiện đục, mắt quáng tai ù, tinh
loãng tinh lạnh, nhập phòng không mạnh
kém huyết hiếm con. Sau khi khỏi bệnh
tinh, hư hỏng nhiều chỗ về bộ phận sinh
dục, đều nên uống ngay thứ thuốc Sâm
Nhưng Bổ Thận của hiệu Lạc-Long sẽ bổ
sức lại rất mạnh.

Mỗi lọ giá 1\$00 - 12 lọ giá 10\$00

Ở xa gửi thư và Mandat về cho
M. Nguyễn-xuân-Dương viện thuốc
Lạc-Long, số 1, phố hàng Ngang, Hanoi.

VẼ HÌNH

Truyền-thần giỏi nhất

Giá 2\$99 chiều khách

Bảng bút chì hay mực Tàu

Cỡ giấy tới 50X60 (lớn hơn giá khác)

Các mẫu thuốc 5 p.00. Sơn-rầu 8p.00. Vẽ
áo mũ trào phục chỉ hay mực 8p.00. Sơn-
rầu 18p.00. Mẫu thuốc 1 p.00. Vẽ trông
người đủ các thứ như bên Tây 10p.00.

Chủ nhân đã học tại trường vẽ và đã
làm về nghề vẽ hơn 10 năm nay nên vẽ
rất giống, rất khéo và có cơ sở vững-vàng
khắp nước đều biết. (Không như những
hạng không học vẽ cũng mở hiệu rồi dụ ít
học trò của Nhật-Nam nay tỉnh này mai
lĩnh khác để lừa người).

Gửi hàng theo cách lĩnh hóa trao ngân.
Thư hình, mandat đề : « NHẬT-NAM
HỌA- QUÁN 104 HÀNG GAI HANOI ».

Y-SĨ TRẦN-VĂN-SANG

78, phố hàng Giấy - Hanoi

Trước cửa chợ Đông-xuân Đông sang

Người BÀN KÝ mới mở lần thứ nhất :

PHÒNG THĂM BỆNH

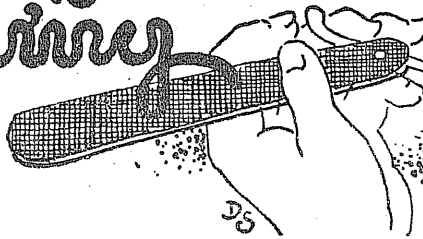
CHỮA ĐÚ MỌI BỆNH

Chuyên chữa bệnh phong tình và đau mắt

Chữa mau chóng khỏi!

Không tốn kém mấy.

Ưu tiên

hết đặng đơn

Cũng quái và

Tiểu-thuyết-thứ - bảy số
10, bài « Kiếp tài tình » :

....Cái ô-lô sáng nhoáng
đội chàng ngoài cổng, hồn
hên, nhe bộ răng như sắp
ngón, sắp nuốt một quầng
đường giải....

Thật là một con quái vật
lạ lùng: Ước ao rằng nó
không nuốt đường, mà
nuốt quách truyện của tác
giả đi cho khỏi có truyện.

Bất hủ

Cũng trong bài ấy :

....Trong nhà hát lại qua
một cơn rầm rĩ, người ta
không những vỗ tay, còn kêu
la om-sòm: Hồng-sơn bắt
hủ! vinh dự cho Hồng-sơn!
Tôi cũng bắt chước la:
Tác giả bất hủ! bất hủ!!

Âm nhạc lạ

Vẫn trong số báo ấy, bài
« Chiếc nhẫn quý ».

....Tiếng sêng cuộc đào vào
đất mới lấp xen với tiếng gió
trên cây, tiếng run kêu, lá
rụng thành một khúc âm
nhạc thê-lương: ...có vẻ giả-
dối gian hùng...

Thật là khúc âm nhạc lạ.
Nêu cuộc dật với run kêu
mà cũng thành âm nhạc
được, thì con bò kêu cũng
là âm nhạc...âm nhạc ồm...
bò va co tính cách...bò!

Cái chân lạ

Tân thiếu niên số 56 « Một
người Nhật di bộ » :

....Chân rận một đôi giày
bằng cao-su đã rách sát vào
chân, ngón chân cái rời ra
trông tựa đôi giép....

Có ngón chân lạ như vậy,
thảo nào người Nhật đó
dám đi bộ vòng quanh thế
giới.

Khó hiểu...

Loa số 25, « Tôi bỏ tù...
tôi » :

...Tôi không hiểu tại sao
lại có ngày nay đến nỗi tôi
bị đem thân vào bên trong
bức màn đen viền trắng bao
bọc lấy tỉnh Lao-cay...

Không những tác giả
không hiểu, mà cũng không
ai hiểu được : vì tấm màn
đen viền trắng đó không ai
biết nó là cái gì...

Cần gì giữ

Cũng trong bài ấy :

...Mụ Canh không thể nào
giữ cho khỏi lộ được vẻ mặt
thần nhiên...

Về mặt đã thần nhiên thì
còn cần giữ gì nữa.

Can đảm

Cũng trong bài ấy :

.. Mụ này gờ gờ như xác

chết, tóc nửa đen, nửa đỏ...
đôi con mắt xanh lè, mồm
da vàng ệnh...

Đứng trước một mụ như
thế mà tác giả không chết
khiếp thì cũng lạ.

Mạnh quá

Được nhà Nam số 1234,
truyện « Cô đào hát » :

...Trông ngược đánh dốp
dốp, mặt chàng đỏ hâu...

Trông ngược mà đánh như
thế thật quá trống hồ hê.

Tự nhiên

Đ. N. N. số 1236, trong
phụ trương văn chương,
bài « Cùng ý trung nhân » :

Phận làm « con rề » phải
ở cho « tử-tế ».

Kiểm người « gan ruột »
đặng kể làm bạn « can
trường ».

Vì mền văn chương nên
rán dôi vậy, chớ chưa lấy
làm mẩn ý được.

Cái đó đã hẳn! Nhưng
mền văn chương mà làm
câu đối thế thì xin tác giả
dừng mền nữa còn hơn.

Học làm gì ?

L. T. T. V. số 4743, bài
« Trăng già độc địa » :

...Đã đến trường lấy sự
học làm nợ phải trả cho quỷ
thần, các bạn lại nuôi hai
cái khaynh hưởng đặc biệt :
thềthao và tiểu thuyết...

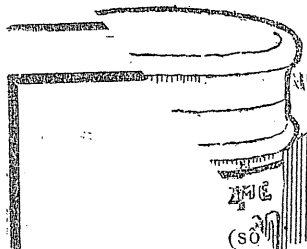
Không biết nợ đó là nợ
gì mà quỷ thần lại bắt
người ta đi học? Ước ao
rằng không phải nợ tây
đen.

Nhát dao Cạo

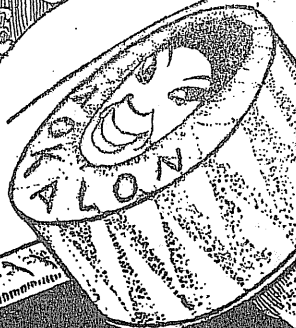
Người đi săn bắn con dím tìm mãi không thấy. Các bạn tìm họ.

ĐÀN BÀ ĐẸP TÂN
THỜI AI CŨNG
DÙNG KEM
PHÂN SÁP
A. PHÔNG
the
TOKALON

Máy quần áo Phụ-Nữ
Kiểu. Bán các thức hàng
Giá bán

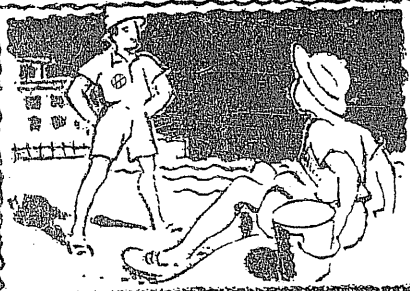
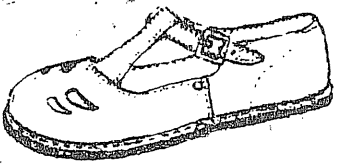
TOKALON

AGENTS MARON
ROCHAT ET Cie 45
B^o GAMBETTA
HANOI

MAISON TOKALON
PARIS: SOCIÉTÉ
A.I.E. AFRIQUE
3 RUE RICHER
PARIS

Luyon

**chaussures
D'ENFANTS.**

pratiques, confortables, hygiéniques bon marché - Été 1934 - Fabrication à la machine.

VANTOAN RUE DE LA SOIE
N° 95 - HANOI

VÊ TRUYỀN THÂN
50 X 60
THẬT GIỒNG THẬT KHÉO THẬT BỀN

gửi ảnh mẫu về
Artisana DẠP-CAU
*Nhận gửi ảnh hóa giao ngân
Không vừa ý trả lại tiền*

2\$ 70

Gecko

LA MEILLEURE DES PEINTURES

BÁN KHẮP CỐI ĐÔNG-PHÁP
MUA BUÔN XIN HỎI TẠI :

Hanoi : 33, Rue de la Citadelle
Saigon : 29, Rue Sabourain
Phnom. Penh : 4, Rue Ohier

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI GHO ĐƯỢC
NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT
HIỆU CON VOI

1 ló, 3 grammes 0 \$20, 1 tá 2 \$00 10 tá 18 \$00
1 ló, 6 grammes 0 \$30 1 tá 3 \$00 10 tá 27 \$00
1 ló, 20 grammes 0 \$70, 1 tá 7 \$00, 10 tá 63 \$00

PHÚC-LỢI, 79, Paul Doumer, Haiphong, bán buôn và bán lẻ.
Đại-Lý: MM. Phạm-hạ-Huyền 36 Rue Sabourain Saigon — Đồng-Đức 64 Rue des Cantonnais Hanoi — Thiên-phần phố Khách Nam-định — Phúc-Thịnh phố Gia-long Huế.

MỘT CÁCH LÀM CHO NGƯỜI MẠNH KHỎE LUÔN

Ăn uống ngon miệng dễ tiêu, biết đói, tức là trong người mạnh khỏe, vô bệnh. Năm mới các ngài thấy trong mình ăn không tiêu, hay là nôn ọ, đầy hơi, đau tức đau bụng; các ngài nên mua ngay một lọ Gastrol 0\$40 ở hiệu thuốc tây **VŨ-ĐỒ-THÂN** pha uống một cốc là khỏi ngay. Thuốc này mới phát minh, hợp với phủ tạng người Annam, rất bổ cho bộ tiêu hóa, chữa được nhiều người khỏi bệnh dạ dày và đau bụng kinh niên.

KIEU NHÀ ĐẸP DO TAY NGƯỜI CHUYÊN-NGHIỆP VẪ

Chúng tôi đã ngoài 16 năm chuyên-nghiệp vẽ kiểu nhà. Vì được lòng tin của các ngài trong ba kỳ, nên chúng tôi đã lập thêm một sở nữa ở THANH-HÓA. (Xin tính giá hạ)

TOUT POUR ARCHITECTURE
NHUẬN - ỒC

SIÈGE : 168, Rue Lê-Lợi, HANOI (Gần trường Thê-dục)
AGENCE : 63, Avenue Maréchal Joffre, Thanh-Hóa

PROPHÉTIE ÉGYPTIENNE
TIEN TRI AI CẬP

ĐOÁN VIỆC TRƯỚC SAU ĐÚNG NHƯ THÂN
gửi thư về **Artisana** DẠP-CAU
Đề ngày sinh để tên họ, tuổi.
Nhớ đính mandat 0\$70 tiền bút phí.

VIÊN-ĐÔNG TON - TỊCH HỒI
HỘI TỰ BÀN SEQUANAISE THÀNH BA-LÊ LẬP NỀN
Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phát-lãng
một phần tư đã góp rồi

Hội đặt dưới quyền kiểm-sốt của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp
Đăng-bạ Hanoi số 419
GIÚP NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul Bert — Giấy nói số 892
Sở Quản-lý ở Saigon — 68, Bd. Charner — Giấy nói số 1098

BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG JUILLET 1934
Mở ngày 30 Juillet 1934, tại sở Quản-lý ở Saigon, số 68 phố Boulevard Charner do ông Guillaume, chủ-lựa và ông Phan-bá-Lượng và ông Huỳnh-văn-Trang dự lựa, cùng trước mặt quan kiểm-sát của Chính-phủ.

XỔ SỐ	SỐ PHIẾU ĐÃ RÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ
Lần mở thứ nhất trúng: 5.000\$	17.477	M. Ngô-văn-Bình, 16 Rue de Hà-vân — Hà-dông, có phiếu 200\$ đã góp được 1\$, trúng lĩnh về 1.000\$
	855	Phiếu này ở Tourane không hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng.
	4.960	Phiếu này ở Kompong-cham không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	6.224	Mr. Mao-Yune, 113 Quai de Canton, Ha đã góp được 35\$ trúng lĩnh về 1.000\$.
Lần mở thứ hai trúng: 1.000 \$	11 354	Mr. Lưu-văn-Kết, Débitant d'alcool, Phú-mỹ Phúc-yên đã góp được 4\$, trúng lĩnh về 200 \$00.
	14.226	Mme Ratiney, 157 Rue Lagrandière, Sai-gon, đã góp được 10\$, trúng lĩnh về 1.000\$.
	16.422	Mr. La bá-Huỳnh, Rue Vệ-an, Bắc-ninh, đã góp được 2 \$50, trúng lĩnh về 500 \$00.
	2.162	Phiếu này ở Saigon, không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	3.522	Mlle Tran-thị-Tý, 7 Voie N° 34 Hanoi đã góp được 55\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 1.000\$ có thể bán lại ngay 522
Lần mở thứ ba khỏi phải góp tiền	6.550-1	Mr. Paul Thai, Giáo-sư ở trường Marc Ferrando, Giadinh đã góp được 7\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 102 \$ 00
	6.550-2	Phiếu này ở Hanoi không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	6.550-3	Phiếu này ở Longxuyen không được hoàn lại vì tiền tháng chưa đóng
	6.550-4	Mme Ngô-thị-Lang, Gocong, đã góp được 7\$, trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 102 \$ 80
	6.550-5	Phiếu 200 \$ ở Cần-thơ không được miễn-trừ vì tiền tháng chưa đóng.
	9.050	Phiếu 200 \$ ở Thanhhoa, không được lĩnh phiếu miễn-trừ vì tiền tháng chưa đóng.
	13.362	Mr. Lê-văn-Dương, 7 Rue Foucault, Saigon đã góp được 3\$ trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 200\$ có thể bán lại ngay 101 \$ 20
	16.536	Mr. Tan-So, Barai, đã góp được 2 \$ 50 trúng lĩnh phiếu miễn-trừ 500\$ có thể bán lại ngay 251 \$.

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ năm 30 Aout 1934 hồi 10 giờ sáng tại sở Tổng-Cục ở số 32 Phố Paul-Bert, HANOI
Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Aout định là 5.000 \$ cho những phiếu 1000 \$ vốn

2.500 \$	»	500 \$
1.000 \$	»	200 \$

Nếu khi ngứa mắt, hay mắt đỏ, mà giở lấy hai giọt thuốc đau mắt **COLLYRE JAUNE** của bác-sĩ CAZAUX vào mắt, như hình theo đây thì tự khắc tránh khỏi được bệnh đau mắt

Nhà nào cũng cần phải trữ sẵn một lọ thuốc đau mắt **COLLYRE JAUNE** của bác-sĩ CAZAUX

Chớ mua lầm những thứ thuốc giả hiệu, chẳng ăn thua gì, lại nguy hiểm nữa.

Thuốc đau mắt

COLLYRE JAUNE

của bác-sĩ CAZAUX

có bán ở các hiệu bào - chế lớn, và ở hiệu

CHASSAGNE

59, Rue Paul - Berl, HANOI

BROUSMICHE

36, Boulevard Paul-Bert, HAIPHONG